

DE
NEDERLANDSE
LEEuw

Eindrapport

Nationale Brainstorm 2018
Stichting DNL

Voorwoord

Voor u ligt het eindverslag van het Nederlandse Leeuw Event dat plaatsvond in Rijswijk op vrijdag 19 januari 2018. Met een groep van 40 enthousiaste vrijwilligers onder leiding van een bestuur van 4 mensen werd in 9 maanden een event uit de grond gestampt, waarbij 2000 mensen samenkwamen om te praten over oplossingen inzake het migratievraagstuk.

Zoals met elk nieuw initiatief kostte het enorm veel tijd van onze vrijwilligers, het leidde tot maatschappelijke discussie en door continue uitnodigend te blijven zijn naar iedereen die wilde komen is uiteindelijk de doelstelling behaald. Het event was uitverkocht! Sterker nog: de laatste dagen was er meer vraag naar tickets dan er beschikbaar waren.

We kunnen dus spreken van een groot succes. Qua inhoudelijke bijdragen, de manier van het ophalen van oplossingen zijn er veel lessen te trekken en die kunt u ook vinden in dit verslag. We hopen met deze vorm van disruptie nieuwe mensen inspiratie te hebben gegeven om zonder enige schroom de vrijheid van meningsuiting te blijven nastreven.

En vergeet niet: met veel enthousiasme en energie is alles mogelijk!

Namens het DNL-bestuur,

Dr. Rutger van den Noort
(aftredend voorzitter)

Inhoud

	Voorwoord	3
1	Introductie	11
1.1	Waarom Stichting De Nederlandse Leeuw?	11
1.1.1	Historisch perspectief: de staat van Nederland	11
1.1.2	Wat is er dan mis?	11
1.2	Alternatieven	12
1.3	Versplintering	12
1.4	Doelstelling	12
1.5	Projectstart	12
1.6	Vorbereidingen	13
1.7	Onderwerp van de avond	13
1.8	Drie thema's om hier recht aan te doen	14
Thema 1	Immigratie en demografische ontwikkelingen	14
Thema 2	Nederlandse waarden en waarden in Nederland; integratie, geloof, identiteit en cultuur	14
Thema 3	Beeldvorming, sturing en controverse in het debat	14
1.9	Acht deelonderwerpen om oplossingen te vinden	15
Thema 1	Immigratie en demografische ontwikkelingen	15
A	Immigratie en demografie	15
B	Nederland in de nieuwe wereld	15
Thema 2	Nederlandse waarden en waarden in Nederland; integratie, geloof, identiteit en cultuur	16
C	De Nederlandse identiteit	16
D	Deltaplan voor de probleemwijken	16
E	De invloed van de islam op onze samenleving	16
F	Segregatie, integratie of assimilatie	17
Thema 3	Beeldvorming, sturing en controverse in het debat	18
G	De rol van media en publieke opinie	18
H	Polarisatie en het verruwde debat	18

2	Evenement (van website)	19
2.1	Het programma van jaargang 1 (2018)	19
2.2	De sprekers per thema	19
2.2.1	Presentatie	19
	Esther van Fenema	19
	Drs. Kamran Ullah	19
2.2.2	Keynote speakers	20
	Adjiedj Bakas	20
	Prof. Jordan B. Peterson	20
2.2.3	Sprekers	20
A	Immigratie en demografie	20
	Dr. Jan van de Beek	20
	Dr. Cyril Widdershoven	21
B	Nederland in de nieuwe wereld	21
	Mr. Derk Jan Eppink	21
	Dr. Geerten Waling	22
	Rico Brouwer	22
C	De Nederlandse identiteit	23
	Dr. Dap Hartmann	23
	Michiel Hemminga	23
	Lennard van Mil	24
D	Deltaplan voor de probleemwijken	25
	Tanya Hoogwerf	25
	Celal Altuntas	25
	Ybeltje Berckmoes	26
E	De invloed van de islam op onze samenleving	26
	Wim van Rooy	26
	Sonja Dahlmans	27
	Drs. Mr. Sander Terphuis	27
	Prof. dr. David Pinto	28
F	Segregatie, integratie of assimilatie	28
	Sam van Rooy	28
	Drs. Cemil Yilmaz	29
	Teun Voeten	29
G	De rol van media en publieke opinie	30
	Joost Niemöller	30
	Drs. Cemil Yilmaz	30
	Dr. Sid Lukkassen	30
H	Polarisatie en het verruwde debat	31
	Mr. Sietske Bergsma	31
	Jenny Douwes	32
	Robin 'Jaydee' Albers	32

2.2.4	Haalbaarheidscheck oplossingsrichtingen	33
	Drs. Rita Verdonk	33
	Prof. Dr. Afshin Ellian	33
2.2.5	Politiek debat	33
	Diederik van Dijk – SGP	33
	Machiel de Graaf – PVV	33
	Joost Eerdmans – Leefbaar Rotterdam	33
	Cemil Yilmaz – NIDA	33
2.3	Statistieken publiek	34
3	Resultaat	35
Thema 1	Immigratie en demografische ontwikkelingen	35
A	Immigratie, demografie en de consequenties voor Nederland – hoe ziet Nederland er over 50 jaar uit, statistieken en feiten	35
Oplossing 1	Verschuif het perspectief van de oorzaken naar de gevolgen van massaimmigratie voor Nederland.	35
Oplossing 2	Toegang tot de Nederlandse verzorgingsstaat pas na vijf jaar werkhistorie.	35
B	Nederland in de nieuwe wereld – verantwoordelijkheid en onderliggende moraliteit	35
Oplossing 3	Verander het denken van ‘Nederland kan de hele wereld redden’ in ‘Nederland doet wat het kan binnen haar mogelijkheden’.	35
Oplossing 4	Er dient een fundamenteel politiek debat te worden gevoerd hoe om te gaan met de migratiedruk door de wereldwijd verschuivende demografie en de hulp aan echte vluchtelingen gebaseerd op impact op onze maatschappij.	36
Thema 2	Nederlandse waarden en waarden in Nederland	36
C	De Nederlandse identiteit – hoe gaan we met elkaar om, waar liggen onze grenzen?	36
Oplossing 5	Creëer een nationaal doel, dan organiseert de identiteit zich vanzelf.	36
Oplossing 6	Maak huidige en nieuwe Nederlanders zich bewust van onze identiteit en dat ze zich als individueel.	37
D	Deltaplan voor de probleemwijken – wat kan er gedaan worden om de probleemwijken te redden?	37
Oplossing 7	Het gezag van de politie wordt hersteld door meer bevoegdheden voor cultuurgericht optreden.	37
Oplossing 8	Combineer een dergelijk stricter (justitieel) beleid met de zachte hand van buurtvaders en -moeders ter preventie van straatmisdad.	37
Oplossing 9	Stimuleer de Nederlandse bevolkingsgroei en geef aandacht aan grote gezinnen.	38
Oplossing 10	Invoering van inkomenseisen voor wie in een probleemwijk wil komen wonen, naar voorbeeld van de Rotterdam-wet.	38

E	De invloed van de islam op onze samenleving	38
Oplossing 11	Ontwikkeling van de verlichte Nederislam ten koste van de radicale islam.	38
Oplossing 12	Verenigingen waarvan je niet lid-af mag worden, worden bij wet verboden.	39
Oplossing 13	Geef ex-moslims een podium en versterk hun vrijheid van meningsuiting. actief.	39
Oplossing 14	Nederlands wordt als preektaal verplicht en preken worden openbaar uitgezonden. De financiering van kerken en moskeeën wordt volledig transparant.	40
F	Segregatie, integratie of assimilatie – behoud van identiteit, maar gedeelde waarden?	40
Oplossing 15	Voer een beperkt immigratiebeleid om eerst de integratie-uitdagingen op te lossen.	40
Oplossing 16	Alleen publieke taalscholen geven inburgeringsles.	41
Oplossing 17	Selectie aan de poort op basis van culturele match en kans op positieve economische bijdrage.	41
Thema 3	Beeldvorming, sturing en controversie in het debat	41
G	De rol van de media	41
Oplossing 18	Stop de subsidie vanuit de overheid voor journalistiek. Laat de markt bepalen.	41
Oplossing 19	Terugkeer van de aandacht voor de inhoud van het nieuws in plaats van willen scoren met de vorm.	42
Oplossing 20	Terugbrengen van de balans in de berichtgeving en het tegengaan van polarisatie.	42
Oplossing 21	Educatie op scholen over kritisch denken, checken van nieuwsbronnen, vinden van alternatieve nieuwsbronnen.	42
H	De toon van het debat	43
Oplossing 22	Depolitiseren academische instellingen. Toetsing of curriculum politiek dan wel wetenschappelijk gedreven is. Bij constatering politieke drijfveren, sancties opleggen.	43
Oplossing 23	Een up/down voting system zoals je op Reddit hebt toepassen op media. Meer publieksparticipatie. Dit kan zorgen dat goed onderbouwde argumenten boven komen drijven.	43
Oplossing 24	Identiteitspolitiek staat haaks op Hollandse nuchterheid. De media terughoudend te zijn met het faciliteren hiervan.	43
4	Evaluatie	45
4.1	Keynotes	45
4.1.1	Esther van Fenema & Kamran Ullah	45
4.1.2	Adjiedj Bakas	45
4.1.3	Jordan Peterson	45
4.2	Inhoudelijk deel	46
4.2.1	Workstreams	46
4.2.2	Afshin Ellian & Rita Verdonk	47
4.2.3	Politiek debat	47

4.3	Veiligheid en locatie	47
4.3.1	Toegangscontrole	48
4.3.2	Beveiliging	48
4.3.3	Catering	48
4.3.4	Locatie	49
4.4	Aankleding	49
4.4.1	Programmaboekje	49
4.4.2	Goodiebag	49
4.4.3	Boekentafel	49
4.4.4	VIP ruimte	50
4.5	Sfeer en muziek	50
4.5.1	Gezongen volkslied	50
4.5.2	Muzikale intermezzo's	50
4.5.3	Sfeer	51
4.5.4	Het gehele evenement	51
4.6	Interne organisatie	51
4.7	Inhoudelijke evaluatie	52
4.8	Financiële verantwoording	52
4.9	Hoe nu verder?	53

1 Introductie

1.1 Waarom Stichting De Nederlandse Leeuw?

1.1.1 Historisch perspectief: de staat van Nederland

In de afgelopen vijftig jaar hebben de zuilen in Nederland plaatsgemaakt voor een globaal progressief-liberaal fundament met verschillende kleursoorten. Door dit impliciete fundament worden de politiek, de wetenschap, de rechtspraak, het bedrijfsleven en de media verbonden. Deze verbinding loopt via de toplaag van de genoemde organisaties, waarbij slechts in beperkte mate gelegenheid wordt gegeven om een ander geluid te verkondigen.

De gewone Nederlander voelt zich steeds meer vervreemd van dit fundament en haar ideologie. Doordat de negatieve gevolgen voor Nederland langzaam duidelijk worden (matige loongroei, meer aandacht voor minderheden dan voor meerderheden, overheveling geld naar buitenland, doorgerolde maatschappelijke problemen door een krachteloze centrale overheid, daders zijn slachtoffers geworden en tot slot: een gebrek aan handhaving van normen en waarden). Waar kosmopolitische Nederlanders vruchten konden plukken van het globalistische beleid zijn gewone Nederlanders onevenredig het kind van deze ideologische rekening.

Nederland is altijd een handelsland geweest en internationaal actief en dat moet vooral zo blijven. De Nederlandse identiteit dreigt echter te verwateren in een kosmopolitische eenheidsworst, waardoor het gemeenschappelijk nationale kader vervaagt. Vervreemding dreigt, waar verbinding op nationaal niveau juist nodig is. Vandaar het open karakter van de Nederlandse Leeuw: iedereen is welkom, denkt mee!

1.1.2 Wat is er dan mis?

De dominante ideologische idee die de verschillende maatschappelijke lichamen doordrenkt kent te weinig oplossend vermogen om de grote thema's van de laatste decennia het hoofd te bieden. Dit wordt versterkt door een conformistische – ons kent ons – bestuurscultuur, hetgeen sterk dempend werkt op het probleemstellend en -oplossend vermogen in Nederland; alternatieve meningsvorming en benoemen van ongemakkelijke feiten leidt snel tot excommunicatie. De kracht van het ontstane fundament kenmerkt zich door wederzijds elkaar op de schouder te kloppen, geld rond te pompen en elkaar aan het werk te houden, zonder vanuit feiten, onderzoek en wereldwijde trends normatief elkaar aan te spreken en bij te sturen.

Binnen de huidige elite is respect voor elkaar belangrijker dan de waarheid – deze bestaat immers niet meer – en voor andersdenkenden moet ruimte zijn mits deze wel het systeem in stand houden. Het aan de orde stellen van systeemfouten leidt onherroepelijk tot verwijdering. Deze bewegingen zijn het beste zichtbaar binnen de EU of bijvoorbeeld hoe het vraagstuk van immigratie, integratie en de multiculturele samenleving wordt benaderd.

Jarenlange verwaarlozing van het voeren en oplossen van dit vraagstuk heeft geleid tot extreme polarisatie. En wanneer er op onderdelen wordt gepraat

over dit debat, dan ontstaat er snel vervuiling door blinde Moslimhaat aan de ene kant, of verwijzingen naar Nazi's en fascisme aan de andere kant. Luisteren en argumenteren wordt amper meer gedaan.

1.2 Alternatieven

Door de opkomst van het internet staat als eerste het mediakartel onder druk en worden via internet nieuwe manieren gevonden voor vrije meningsuiting, het delen van opinies en debat. Er zijn nieuwe media ontstaan zoals Joop.nl, Frontaal-naakt, TPO, Jalta, De Dagelijkse Standaard, Café Weltschmerz, Geenstijl en Opiniez. In de wetenschap en het bedrijfsleven, waar globalisatie cruciaal is, is deze kentering nog minder zichtbaar, hoewel er een sterkere trend begint te ontstaan naar een ander type onderwijs.

1.3 Versplintering

Ondanks deze groei ontbreekt het aan een offline platform. De gevestigde belangen worden op verschillende manier door maatschappijkritische organisaties aangevallen, maar door de versplintering van deze organisaties ontbreekt het aan een gezamenlijke vuist. Deze versplintering komt voort uit de groeiende belangstelling voor echt kritische organisaties, waarbij dus ieder nieuw initiatief ook met veel enthousiasme wordt onthaald en aanhangers in zijn niche vindt. Websites en blogs groeien in bezoekers en lezersaantallen en opiniemakers beginnen elkaar te vinden. Er is dus wel concurrentie, maar het is een sterk groeiende markt. Dit geheel in tegenstelling tot de krantenwereld, een sterk slinkende markt. Het is niet zo raar dat hierdoor de kwaliteitsartikelen voor online te vinden zijn.

1.4 Doelstelling

Het doel van Stichting DNL is om deze kritische organisaties bij elkaar te brengen rondom een jaarlijks event (Malieveld 2.0) om oplossingen te bedenken voor de grote maatschappelijke problemen en daarbij voor de discussie harde feiten in plaats van gevestigde belangen of ideologie als uitgangspunt zal nemen. Teveel worden vandaag de dag feiten selectief gekozen of door 'perceptie management' en spin een eigen ideologische of 'belanggedreven' draai gegeven. Wat echt nodig is, is de kanalisatie en acceleratie van de disruptie van dit voornoemde fundament. Het doel is om de dominantie van de progressief-liberale denkcultuur te doorbreken, het maatschappelijke en politieke debat terug te brengen tot hoofdlijnen op feitelijke basis en daarbij Nederland te helpen noodzakelijke keuzes voor de komende decennia te maken. De impact wordt tot stand gebracht door toonaangevende sprekers van buiten bestaande politieke partijen (onafhankelijk), de inhoud (slimste oplossingen), de massa (groot event), ontmoeting (netwerken), de toon (beschaafd, maar niet politiek correct) en het proces (interactief).

1.5 Projectstart

Het hele project begon in april 2017 toen Rutger van den Noort een tweet stuurde met daarin de vraag hoeveel mensen over zouden hebben voor een event met verschillende sprekers over een maatschappelijk onderwerp. Het resultaat was (poll vorm) dat de meeste mensen aangaven zo'n 25 euro over te hebben om aanwezig te zijn mits het een goede line-up zou zijn. Nog interessanter was, dat tientallen mensen contact zochten met daarin het aanbod om mee te helpen organiseren. Het idee, de mensen en het budget werd zo langzaam duidelijk.

1.6 Voorbereidingen

Om dit idee tot werkelijkheid te brengen was meer nodig, en al snel kwamen de meeste enthousiaste mensen bovendien bij Rutger. Het waren Elisabeth Hunyadi, Martijn Kolenbrander en Anne Adema. In wekelijkse calls (mei, juni) werd besloten een stichting op te richten, het bestuur te gaan vormen, een bankrekening te openen, een website te maken en de verdere organisatie vorm te geven.

Al snel waren er 35 vrijwilligers die elkaar alleen online kenden. Het bestuur besloot een vrijwilligersborrel te geven die 8 september 2017 plaatsvond in Utrecht in een kroeg. Mensen vanuit allerlei politieke achtergronden waren aanwezig, de jongste 19 jaar en de oudste 58. Elisabeth (verantwoordelijk voor de interne organisatie) en Rutger (idee, visie) hielden een korte speech, voor de rest werd er vooral veel gepraat en gedronken.

Iedereen vond zijn commissie en al het echte werk begon. De sponsors kwamen aan boord, het programma kwam tot wasdom en de laatste maanden werd er veel gefocust op promotie van het event. Door de keuze van het onderwerp liep dit zeer goed. Wat ook 'hielp' waren door voortdurende commentaren op ons event, waardoor de reuring continue bleef doorlopen, achteraf iets dat mede heeft bijgedragen aan het succesvol uitverkopen van het event.

In de allerlaatste maand (vanaf midden December) zijn we pas echt gaan focussen op de daadwerkelijke organisatie van de dag zelf. De Broodfabriek was al in september vastgelegd, maar alles moest verder geregeld worden qua inrichting, podium, beveiliging etc. Dat leidde uiteindelijk tot een drukke periode begin januari, met een opvallend rustig einde rondom het event. Het was geregeld en tijdens de opbouw van de dag op de 18e voelde alles als goed gepland en in controle.

Uiteraard waren er korte termijn issues die moesten worden opgelost, maar het liep. Uiteindelijk slechts enkele door de vrijwilligers die – als leeuwen – werkten. Zonder te zeuren werden er 2000 stoelen neergezet en na het event tot 2 uur 's nachts werden ze weer opgeruimd. De interne communicatie binnen de stichting had een stuk beter gekund aan het begin van het project. Er vielen hierdoor vrijwilligers af omdat ze eigenlijk niet wisten wat er verwacht werd van ze. Terwijl er genoeg werk te doen was. En dat bleek ook bij de vrijwilligers die er helemaal mee vol zaten en vanuit hun thuisfront vragen kregen over wanneer het afgelopen was. Samenvattend was er bij de hele organisatie de intrinsieke motivatie dat dit project moest slagen wat leidde tot de energie die loskwam.

1.7 Onderwerp van de avond

De hoofdvraag van de eerste editie van De Nederlandse Leeuw luidt als volgt: Op welke manieren moet Nederland de immigratie- en integratie-aanpak vernieuwen om de uitdagingen en risico's binnen onze multiculturele samenleving te kunnen beheersen?

1.8 Drie thema's om hier recht aan te doen

Deze hoofdvraag hebben wij uitgewerkt in drie thema's.

Thema 1 Immigratie en demografische ontwikkelingen

Immigratie kán een positieve ontwikkeling zijn. Een immigratieland als Amerika neemt elk jaar meer legale immigranten op dan de rest van de wereld bij elkaar. Veelal zijn dat immigranten die een bewuste keuze maken voor het land en willen bijdragen aan de samenleving die ze zo gastvrij heeft verwelkomd.

Ook demografische veranderingen hoeven geen probleem te zijn, zolang oorspronkelijke bewoners en nieuwkomers globaal dezelfde waarden delen. In Amerika zijn dat – los van geloof, afkomst of politieke voorkeur – patriottisme, liefde voor de vlag en geloof in vrijheid en democratie.

In Nederland is de situatie anders. Terwijl grote groepen immigranten de afgelopen decennia het land binnenkwamen, nauwelijks integreerden maar wel aanspraak deden op ons sociale stelsel, raakten autochtonen de grip kwijt op hun politiek en cultuur. Wat zijn de gevolgen van de demografische ontwikkelingen voor Nederland als deze trend zich doorzet? Hoe vinden we de weg terug naar een sterk en zelfbewust Nederland?

Thema 2 Nederlandse waarden en waarden in Nederland; integratie, geloof, identiteit en cultuur

Mede door de instroom van niet-westerse immigranten is de Nederlandse samenleving de afgelopen zestig jaar snel veranderd. Waar Nederland, ondanks de verzuiling, voorheen relatief homogeen was en de inwoners grotendeels dezelfde samenbindende normen en waarden deelden, is het Nederland van nu verdeelder, onzekerder en daarmee in bepaalde opzichten zwakker dan ooit.

De komst van bijvoorbeeld een zelfverzekerde en uitdagende islam plaatst Nederland voor een confronterende spiegel: wie zijn wij eigenlijk? Hoe vinden we onze weg terug naar een sterk en zelfbewust Nederland?

Thema 3 Beeldvorming, sturing en controverse in het debat

Er bestaat een kloof tussen wat de meeste Nederlanders vinden en wat ze hardop durven te zeggen. Die kloof is het gevolg van een klimaat, waarin bepaalde onderwerpen niet besproken (mogen) worden of slechts van één kant lijken te worden belicht – een klimaat waarin een goed debat nooit kan gedijen. De media spelen daarin een grote rol, maar ook de positie van de cultuursector, het ambtenarenapparaat, justitie en natuurlijk het onderwijs mogen niet worden onderschat.

Steeds meer Nederlanders zoeken hun heil online. Een interessante ontwikkeling, of verdwijnt hiermee een gezond tegengeluid in de gevestigde media? Op welke manier brengen nieuwe media de balans in het maatschappelijk debat?

1.9 Acht deelonderwerpen om oplossingen te vinden

Ieder thema hebben wij vervolgens opgedeeld in een aantal subthema's om concreet over te debatteren en oplossingen te vinden.

Thema 1 Immigratie en demografische ontwikkelingen

A Immigratie en demografie

De Nederlandse verzorgingsstaat kraakt in zijn voegen. Een sociaal stelsel dat met het werk en geld van meerdere Nederlandse generaties is opgebouwd, komt voor een steeds groter deel ten goede aan laagopgeleide nieuwkomers.

Deze ontwikkeling ondermijnt de onderlinge solidariteit en steun voor dit systeem en bedreigt haar houdbaarheid. Vooral ook omdat een aanzienlijk deel van de migranten geen vluchteling is, maar economisch migrant. Het geduld van de Nederlanders raakt op, temeer omdat het ongrijpbare, en door gewone burgers nauwelijks te beïnvloeden, beleid op Europees niveau faalt.

De lagere sociale klasse in Nederland – juist degenen die de verzorgingsstaat altijd een warm hart toedroegen – is het kind van de rekening. Wat zijn de gevolgen voor de bevolkingssamenstelling van Nederland op de langere termijn? Wat voor soorten migranten zou Nederland moeten toelaten? En wat is een redelijke grens aan de hoeveelheid immigratie?

B Nederland in de nieuwe wereld

Nederlanders zijn de afgelopen jaren in rap tempo de grip op de politiek verloren. Echt lokaal bestuur verdween vanwege fusies tussen gemeenten en Het Binnenhof wordt meer en meer een provinciehuis van de Europese Unie. In plaats van dat Nederlandse belangen in Den Haag worden behartigd, worden deze vanuit Brussel gestuurd.

Machteloos zien Nederlandse burgers toe hoe Europa faalt zijn eigen grenzen te verdedigen en dat beslissingen omtrent de selectie en verdeling van vluchtelingen en migranten achter hun rug om worden genomen. Terwijl de frustratie toeneemt, nemen de middelen om bij te sturen af. Hoe moet Nederland zich opstellen in deze nieuwe realiteit? Welke moraal wordt leidend voor ons land?

Moet onze houding ten opzichte van migranten bepalend blijven voor ons zelfbeeld en imago, of mogen we er ook voor kiezen om de wereld op andere terreinen te helpen, bijvoorbeeld met watermanagement?

Kan een zelfverzekerd Nederland, dat zich niet langer door iedereen laat ringeloren, nog een rol van betekenis spelen op het wereldtoneel?

Of staat een dergelijke opstelling onze handelsbelangen in de weg?

Tot slot: hoe balanceren we handhaving van de Nederlandse identiteit en integriteit met een verantwoordelijke rol in geval van humanitaire crises?

Thema 2 Nederlandse waarden en waarden in Nederland; integratie, geloof, identiteit en cultuur

C De Nederlandse identiteit

Er is veel te doen over veranderingen in de Nederlandse samenleving. Tradities, die soms al eeuwen worden gevierd, zijn meer en meer punt van discussie. De trots voor onze gedeelde geschiedenis, onze 'typisch' Nederlandse mentaliteit, is niet meer zo vanzelfsprekend als deze was.

Ook komen nieuwe zienswijzen, culturen en religies steeds vaker voor in het straatbeeld. Dit brengt randverschijnselen en uitdagingen met zich mee van de vanzelfsprekendheden die we in Nederland zolang voor lief hebben genomen. Met de komst van nieuwe culturen naar Nederland komen ook de daarbij behorende gebruiken en waarden. Hoofddoekjes voor agentes, gescheiden ingangen bij religieuze diensten, slachting van dieren in het openbaar. Dit, maar ook de verenigde pogingen van groepen om bijvoorbeeld Zwarte Piet of onze zeevaardersgeschiedenis te verbieden of wijzigen, voelt voor veel mensen als een aanval op hun identiteit als Nederlander en hun Nederlandse waarden.

Maar wat is die Nederlandse Identiteit eigenlijk? Over welke waarden spreken we hier? Is die identiteit wel de moeite waard of zijn wijzigingen in onze tradities normaal of zelfs gewenst? En hoe zit dat met onze waarden? Welke gedeelde waarden kennen we en waar komen ze vandaan? Zijn deze waarden universeel of typisch Nederlands? Zijn ze voor iedereen acceptabel, moeten we ze verwerpen moeten we ze juist afdwingen?

D Deltaplan voor de probleemwijken

Het wrange aan de situatie in de probleemwijken van ons land is dat deze grotendeels wordt gefaciliteerd door die politici die juist gekozen waren om de belangen van haar oorspronkelijke bewoners te behartigen.

Laagopgeleide en sociaal zwakkere Nederlanders hebben hun volkswijken zien veranderen in immigrantenenclaves waarin zij zich niet meer thuis voelen. Schotelantennes, gebedsoproepen, pesterijen, hangjongeren, intimidaties, verwaarlozing, criminaliteit, intolerantie en bepaalde culturele gebruiken hebben ervoor gezorgd dat autochtonen zich ongewenst vreemdeling voelen in hun eigen wijk. Ze hebben niet de middelen om te verhuizen en hun klachten zijn lange tijd door hun volksvertegenwoordigers in Den Haag weggezet als racisme en xenofobie.

Niet alleen autochtonen ondervinden hinder van de situatie, ook steeds meer nieuwe Nederlanders vinden dat er wat moet gebeuren. Wat is ons aandeel in de problematiek? Hoe kunnen we alle bewoners aanmoedigen op een positieve manier verantwoordelijkheid te nemen voor hun wijk?

Als we niet snel met een deltaplan komen voor deze bijna verloren wijken, zullen ze straks niet meer te onderscheiden zijn van Franse banlieues.

E De invloed van de islam op onze samenleving

Op hetzelfde moment dat Nederland een culturele revolutie aan het doormaken was, en zich losmaakte van de moraal van de kerk, kreeg in Nederland een onbekende godsdienst voet aan wal voor wie een liberale levenshouding een

gruwel is; de islam. Alles waar Nederland voor staat – joods-christelijk-geïnspireerde normen en waarden, gevolgd door de Verlichting (gelijkheid), democratie – wordt door de hoofdstroom van de islam afgewezen. Daarbij komt nog dat binnen de islam kritische zelfreflectie nauwelijks bestaat, vooral omdat deze godsdienst nooit een verlichting heeft doorgemaakt.

Er zijn in Nederland meer dan dertig godsdiensten, met een verscheidenheid aan geloofsgemeenschappen vertegenwoordigd. Hoe je ook denkt over de multiculturele samenleving, feit is helaas dat er toenemende spanningen bestaan tussen met name islamitische (nakomelingen van) immigranten en autochtone Nederlanders.

Wat hierin opvalt, is dat gematigde en ‘liberale’ moslims in discussies over deze conflicten uiteindelijk vrijwel altijd de kant van de islam kiezen – en dat zij daarin, vreemd genoeg, lijken te worden gesteund door onze culturele en intellectuele voorhoede.

Hoe passen de moslims en hun islam binnen onze Nederlandse cultuur? Hoe behouden wij onze typisch Nederlandse mentaliteit en karakter, waarbij ook verdraagzaamheid en samenwerken hoog in het vaandel staan, zonder dat we onszelf en onze eigen cultuur daarbij verliezen? En hoe moeten of willen we ons verhouden tot orthodoxe moslims die de grondbeginselen van onze westerse democratie pertinent afwijzen?

F Segregatie, integratie of assimilatie

Nationalisme, patriottisme en liefde voor de eigen vlag of cultuur zijn not done in Nederland. Door onderwijs en de media worden Nederlanders (op)gevoed met het idee dat andere culturen respectvol en als gelijkwaardig bejegend dienen te worden en dat onze eigen cultuur loodzware erfzonden met zich meestorst.

Door de komst van grote groepen nieuwkomers, die weinig interesse tonen in integratie, begint dit calimerocomplex bij steeds meer Nederlanders te wringen.

Als wij zo racistisch en intolerant zijn, hoe kan het dan dat bepaalde groepen niet-westerse immigranten (bijv. Chinezen) hier wel succesvol zijn – en ook worden gewaardeerd? Waarom lukt het immigranten uit het Midden Oosten en Afrika onevenredig weinig soortgelijk succes te bereiken? Welke rol speelt cultuur, religie, racisme, opleiding en scholing samen met arbeidsmarktverwachtingen, inzet of door Nederland gelegde hoge lat?

In elk geval weerhoudt overdreven empathie bij de Nederlandse elite (onderwijs, overheid, kunst, media, cultuur) Nederland ervan te komen tot een kritische analyse en een duurzame oplossing. Wanneer kan er gesproken worden van succesvolle integratie? Is integratie een middel of een doel op zich? Als Nederland moeten we besluiten welke van onze waarden worden ‘vrijgegeven’ voor debat en welke niet onderhandelbaar zijn.

Thema 3 **Beeldvorming, sturing en controverse in het debat**

G De rol van media en publieke opinie

Hoewel steeds meer Nederlanders zich wenden tot alternatieve online media, behouden gevestigde media een aanzienlijke machtspositie. Dat is geen probleem, zolang zij objectief en neutraal berichten, of eerlijk kleur bekennen. Voor zover we weten hebben mainstream-media geen onderling verbond of strijdplan met elkaar, maar opvallend is dat hun redactie burelen vaak worden bevolkt door hetzelfde soort mensen – hoogopgeleid, blank en links-liberaal. Hierdoor delen ze veelal dezelfde blik op de wereld. Bovendien zijn ze zeer bedreven in het subtiel en soms vilein beïnvloeden van de publieke opinie.

In hoeverre is er sprake van bewuste sturing van de nieuwsstroom vanuit de media en de overheid? Hoe groot is hun invloed? Tevens onderzoeken we met elkaar hoe opkomende en alternatieve media een kwalitatief tegenwicht kunnen bieden aan de gevestigde media.

H Polariseratie en het verruwde debat

De toon van het debat rondom de multiculturele samenleving is de afgelopen jaren verscherpt. Dat is goed, want het helpt meningsverschillen in kaart te brengen in plaats van deze weg te moffelen. Maar met de verscherping is ook een verruwing van het debat gekomen, wat de discussie niet helpt. Door verruwing, scheldpartijen en intimidaties wordt een debat dat na tientallen jaren eindelijk is losgekomen weer platgeslagen. Daarnaast leidt dit ertoe dat het gesprek te makkelijk kan worden verlegd naar de ‘toon’ van het debat, zodat er inhoudelijk niet gesproken hoeft te worden – wat bepaalde belanghebbenden vaak nét iets te goed uitkomt.

Wij willen erachter komen welke partijen géén belang hebben bij debat of bij een eerlijke voorstelling van de feiten. Wie wil het debat voorkomen en waarom? Hoe kan een debat op positieve wijze worden gevoerd? En hoe voorkomen we dat ideologische kortsluiting (‘je bent een racist!’) een gezond en volwassen debat vertroebelt?

2 Evenement (van website)

2.1 Het programma van jaargang 1 (2018)

- 16:00 Zaal open, muziek en optreden van Nick en de Doorsnee.
- 17:45 Opening, uitleg en debat regels door presentatoren Esther van Fenema en Kamran Ullah.
- 17:55 Keynote door trendwatcher Adjied Bakas: "Nederland in 2050 bij ongewijzigd immigratie en integratiebeleid".
- 18:20 Keynote Professor Jordan B. Peterson: "The end of progressive liberalism, immigration, and political correctness" (Engels).
- 19:15 Sessies per deelgebied, tracks 1, 3, 5 en 7.
- 20:20 Sessies per deelgebied, tracks 2, 4, 6 en 8.
- 21:20 Per deelonderwerp zullen 3 oplossingen worden gedeeld, in totaal 24 oplossingen.
- 21:25 Haalbaarheidscheck op de oplossingsrichtingen: Professor Afshin Ellian in gesprek met drs. Rita Verdonk.
- 21:45 Politiek debat met Tweede Kamerleden.
- 22:15 Afsluiting door de stichtingsvoorzitter Dr. Rutger van den Noort.
- 22:30 Napraten terwijl DJ Slowpoke draait.

2.2 De sprekers per thema

2.2.1 Presentatie

Esther van Fenema

"In de kern is onze nieuwsvoorziening kapot."

Esther van Fenema (1970) is werkzaam als psychiater met als aandachtsgebieden consultatieve psychiatrie, somatoforme stoornissen en ouderenpsychiatrie. Esther is cultuurcriticus en presentator bij Café Weltschmerz. Esther schrijft zeer regelmatig voor TPO.

Esther van Fenema heeft 'nooit goed kunnen kiezen', daarom combineert ze veel dingen. 'Het zijn elementen die bij elkaar horen.' Vier dagen per week is ze psychiater in het LUMC. Daarnaast schrijft ze onder meer columns en is ze violist.

Ze is gepromoveerd op onderzoek naar, kort gezegd, richtlijnen in de psychiatrische praktijk. 'Ik vind het saai om alleen een feitelijk antwoord te geven, ik wil een overstijgend antwoord geven'.

Drs. Kamran Ullah

"Ik zet mij in voor beter onderwijs."

Kamran Ullah (Amsterdam, 1983) studeerde bestuurskunde aan de Universiteit Leiden. Hij was voorzitter van NJR (Nationale Jeugdraad) en stond in 2010 op de VVD-kandidatenlijst voor de Tweede Kamer. Sinds 2010 was hij radio-presentator voor WNL. Op Radio 1 presenteert Ullah zowel Nu Al Wakker als de Avondspits. Halverwege 2013 vertrok Ullah naar De Telegraaf waar hij werkt als eindredacteur van Telegraaf TV.

Kamran Ullah is een veelgevraagd dagvoorzitter, gespreksleider en quizmaster. Dit doet hij voor diverse gelegenheden in zowel de publieke als private sector: van onderwijsconferenties tot bewonersavonden, en van verkiezingsdebatten tot prijsuitreikingen. Zijn kracht ligt in het verbinden van verschillende doelgroepen en in het inspireren van alle aanwezigen. Dit doet hij met energie en zijn aanstekelijke enthousiasme.

2.2.2 Keynote speakers

Adjiedj Bakas

“Elite, word wakker, verbind je met de burgers, ontboos hen.” Adjiedj Bakas (Suriname, 1963) staat bekend als ‘Trendwatcher des Vaderlands’.

In zijn boeken beschrijft Adjiedj Bakas (1963) beschrijft hij hoe de samenleving, de economie en het leven van mensen gaan veranderen op basis van de trends die hij signaleert.

Met wortels in drie continenten is Bakas feitelijk overal thuis. Hij is een bereisd kunstverzamelaar en combineert vakmanschap en kennis met provocerende meningen en een grote dosis humor.

Bakas schrijft regelmatig opinieartikelen voor NRC Handelsblad, de Volkskrant, schrijft blogs voor Jalta.nl, The Post Online. Voor underground-tv-zender Cafe Weltschmerz interviewt hij regelmatig mensen die hij spannend vindt.

Prof. Jordan B. Peterson

“Morality, like politics, is the alternative to chaos and war.”

Jordan B. Peterson (Edmonton, Canada, 1962) is een Canadese klinisch psycholoog, cultuurcriticus en professor in de psychologie aan de Universiteit van Toronto. Jordan Peterson houdt zich bezig met onderzoek naar de psychologie van religieus en ideologisch geloof en de beoordeling van persoonlijkheid en prestaties en is auteur van het boek *The Architecture of Belief* (1999).

Peterson is onderdeel van het publieke debat geworden door zijn strijd tegen het wettelijk verplichte gebruik van voornaamwoorden behorend bij een gender-identiteit die mensen zelf gekozen hebben. Peterson is een veelgevraagd en gepassioneerd spreker over zijn vak en aangrenzende culturele aspecten en is kritisch ten aanzien van postmodernisme en het progressief-liberalisme.

2.2.3 Sprekers

A Immigratie en demografie

Dr. Jan van de Beek

Biografie

“Nederland kan maar beperkt verantwoordelijkheid nemen voor mensen die op de vlucht zijn.”

Dr. Jan H. van de Beek (1968) is wiskundige en cultureel antropoloog en promoveerde op politicologisch onderzoek naar productie van politiek gevoelige kennis over economische effecten van migratie (*Kennis, Macht en Moraal: De productie van wetenschappelijke kennis over de economische effecten van*

migratie naar Nederland, 1960-2005, 2010). Jan van de Beek geniet landelijke bekendheid als onafhankelijk expert op het gebied van migratie en is bekend van tv-optredens bij Buitenhof en Nieuwsuur.

Jan van de Beek heeft een eigen website met demografische berekeningen: <http://www.demo-demo.nl/>

Abstract voor het event

Jan spreekt over hoe economisch liberalisme en sociaal-cultureel liberalisme ons hedendaags immigratie-beleid mede gevormd hebben. Hij geeft voor beide stromingen aan waar de blinde vlekken liggen en welke invloed dat heeft voor onze toekomst. Jan bekijkt demografische trends en schetst een vergezicht op basis van zijn bevindingen. Wat voor gevolgen heeft de nieuwe demografische samenstelling voor de verzorgingsstaat? Is de CBS definitie nog wel geschikt om integratie te meten? Hoe ondergaan verschillende groepen immigranten het integratieproces?

Dr. Cyril Widdershoven

Biografie

“Niet diversifiëren van gastoevoer cruciale fout Europa.”

Dr. Cyril Widdershoven promoveerde bij de afdeling War Studies aan King's College aan de Universiteit van Londen na allereerst een Master-opleiding in Midden-Oostenstudies aan de Radboud universiteit in Nijmegen voltooid te hebben. Cyril Widdershoven is olie- en gasexpert en expert over zakendoen in het Midden-Oosten. Als adviseur bij technologisch instituut TNO adviseerde hij talloze grote bedrijven over de niet-technische aspecten van acquisitie van olie en gasvelden in het Midden-Oosten, met name geopolitieke risico's, terrorisme, fundamentalisme en militaire/defensie-gerelateerde aspecten in het Midden Oosten en Noord Afrika. Cyril Widdershoven woonde jaren in het Midden-Oosten en spreekt Arabisch.

Abstract voor het event

Cyriel kijkt naar de verschillende verwachtingen die uitheemse nieuwkomers en het gastland hebben. Hij spreekt over zowel onrealistische, maar ook cruciale, eisen die door het gastland al dan niet worden gesteld. Tevens beschrijft hij de verwachtingen waarmee uitheemse nieuwkomers de tocht beginnen. Cyriel gaat in op de kernwaarden die niet onderhandelbaar zijn en voert een pleidooi waarom de lange arm van de landen van herkomst beknot moet worden. Ook opvang in de regio passeert de revue, maar wel gewogen tegen de andere kosten die wij bereid moeten zijn te helpen dragen.

B Nederland in de nieuwe wereld

Mr. Derk Jan Eppink

Biografie

“In geen enkel Europees land kunnen we nog spreken van een gehele soevereiniteit. De ECB produceert zeepbellen.”

Derk Jan Eppink (Steenderen, 1958) is werkzaam geweest als journalist bij het NRC Handelsblad en De Standaard. Hij kent als geen ander de gangen van de macht binnen de EU. Zijn ervaringen heeft hij gevat in boeken als 'Europese Mandarijnen', 'De Toren van Babel staat in Brussel' en 'Het Rijk der Kleine Koningen'. Ondanks spot van collega's heeft Derk Jan onderbouwd volgehouden

den dat de EU een zware tijd tegemoet zou gaan. Met de komst van de crisis in Griekenland kwam zijn voorspelling helaas uit. Een intellectueel zwaargewicht en kritisch EU-watcher.

Abstract voor het event

Derk Jan werpt een blik op de problemen die Nederland ervaart en de rol die de Europese Unie hierin speelt. Hij schetst de massa-immigratie van de afgelopen decennia en het falende integratiebeleid van de gastlanden. Het Vluchtelingenverdrag uit 1951 speelt hierin een katalyserende rol. Ook de rol van de EU als transferunie, waarbij de sterkeren de zwakkeren overeind houden, wordt onder de loep gehouden. Nederland heeft geen winst te behalen bij een transferunie, noch bij een Verenigde Staten van Europa. Dat dwingt tot de uitweg EU-exit te bestuderen.

Dr. Geerten Waling

Biografie

“We moeten ons zorgen maken over het debat.”

Geerten Waling (1986) is historicus en auteur van onder meer de boeken Zetelroof (2017), Zoeken naar de democratie in Amerika (2016) en 1848 – Clubkoorts en revolutie (2016) en aanstormend opinieleider. Waling werkt als postdoc onderzoeker aan de Universiteit Leiden op het gebied van democratie, legitimiteit en vertrouwen.

Abstract voor het event

Van wie is het bestuur? In een democratie zou je denken: van de burger. Maar in Nederland lijkt alles erop ingericht om de overheid tegen die enge burger te beschermen. Of het nu gaat om de afschaffing van het referendum door Rutte-III, om de keiharde fractiediscipline in politieke partijen, om ondoorzichtige lobby en troebele ‘sociale akkoorden’ – op alle front – en wordt de democratie geweld aangedaan. Wie beschermt de burger tegen de overheid? Juist in deze tijd zijn burgers hoger opgeleid en beter geïnformeerd dan ooit, maar mogen zij niet veel meer dan belasting betalen. Dat wringt. Geerten Waling zal spreken over het ‘eigenaarschap’ van het openbaar bestuur in onze democratie: hoe krijgt de burger dat weer terug?

Rico Brouwer

Biografie

“Privacy voor de burger, transparantie voor de overheid en géén carrière-politici.”

Rico Brouwer (1970) werkte ruim twintig jaar in ICT als specialist en trainer, voordat hij in 2017 als kandidaat #3 meedeed met de Tweede Kamer verkiezingen voor de Piratenpartij. De crisis van 2008 maakte dat hij zich verdiepte in geopolitiek en het systeem van geld en banken. De onthullingen door Snowden maakten dat hij in 2014 politiek actief werd.

In 2017 begon Rico het project ‘Echte Sprookjes’, dat de ingewikkelde thema’s van onze tijd bezingt in muziek. Rico is activist, schrijver, spreker en maker met muziek. Op Twitter is Rico te vinden onder @ricobrouwer.

Abstract voor het event

Veranderingen in Nederland en de wereld volgen elkaar steeds sneller op. Maar in plaats van ons aan te passen en mee te veranderen, doen we ons best om oude structuren in stand te houden. Bijvoorbeeld door het raadgevend referendum af te schaffen, door aan burgerrechten te tornen en door handelsverdragen met ISDS erin. De afstand tussen de 'volksvertegenwoordiger' en de burger wordt zo steeds groter. Nederland kan dat doorbreken en een leidende rol nemen, door te laten zien hoe je dat doet: praten met je bevolking. Door op een transparante manier te besturen in plaats van transparantie te eisen van de burger. En door in dialoog met de landen om ons heen ook op die transparantie te staan.

C De Nederlandse identiteit

Dr. Dap Hartmann

Biografie

"Uitzonderlijke beweringen vereisen uitzonderlijk bewijs."

Dap Hartmann (1960) begon zijn carrière als astronoom aan de Universiteit Leiden (PhD 1994). Hij was Visiting Scientist aan het Harvard-Smithsonian Center for Astrophysics in Cambridge, MA (1994-98), en daarna in Bonn aan de Universiteit en het Max Planck Instituut. Sinds 2003 is hij verbonden aan de TU Delft als Universiteit Hoofddocent Innovatie en Ondernemerschap. Daar leidt hij het veelgeprezen programma 'Turning Technology into Business', waarbij internationale masterstudenten en PhDs nieuwe technologieën omzetten in winstgevendende bedrijven. Een universiteit is bij uitstek een plek waar cultuurverschillen en integratievraagstukken in de praktijk worden getoetst. Dap heeft veel artikelen geschreven voor o.a. NRC Handelsblad, populair wetenschappelijke documentaires gemaakt voor de VPRO, en diverse boeken gepubliceerd. Momenteel legt hij samen met Reinbert de Leeuw de laatste hand aan een boek over klassieke muziek in de 20e eeuw.

Abstract voor het event

De Nederlandse identiteit bestaat, ondanks vorstelijke ontkenning, wel degelijk. De Vrijheid van Meningsuiting prijkt bovenaan, maar ook tradities en gewoontes zijn belangrijke sociaal bindende factoren. Door de komst van nieuwkomers en het tegemoet komen aan wensen van minderheden zijn deze verworvenheden onder druk komen te staan. Het is zaak de fundamentele van onze vrije samenleving te benadrukken en van nieuwkomers te eisen dat zij deze onderschrijven.

Hierbij gaat het in de eerste plaats niet om symbolen, maar vooral om de onderliggende waarden.

Michiel Hemminga

Biografie

"Als wij zelf cultureel niet zo verslapt waren, dan waren er nooit zoveel immigranten geweest en als ze er toch waren, dan hadden ze niet zoveel problemen kunnen veroorzaken."

Michiel Hemminga (Amsterdam, 1986) is Campaigns Director Dutch voor het internationale online burgerplatform CitizenGO. Eerder werkte hij voor de Nederlandse stichting Civitas Christiana, die zich inzet voor het behoud van

de Nederlandse cultuur en de christelijke waarden waarop onze beschaving is gebouwd.

In die hoedanigheid schreef hij in 2014 het boekje “De mythe van het multiculturalisme”, waarin hij betoogt dat migratie op zich niet slecht is, maar wel teveel migratie tegelijkertijd, en dat multiculturalisme uiteindelijk een irreële fantasie is.

Voor CitizenGO reisde hij naar Irak, om te ondersteunen bij de wederopbouw na de strijd tegen ISIS. Hierbij sprak hij met vele Irakezen over de vluchtelingenproblematiek en heeft hij een genuanceerd beeld opgebouwd over ‘opvang in de regio’.

Abstract voor het event

Bij identiteit kun je kijken naar de buitenkant, de uitingen en symboliek. Belangrijker nog zijn de onderliggende waarden. In Europa is universele naastenliefde meer gemeengoed dan in tribale culturen. Deze groepsoverstijgende moraal, voortkomend uit het christendom, strekt zich ook uit naar andere waarden. Fundamentele verschillen in levensbeschouwing en culturele achtergrond maken het lastig om te integreren. Groepen die vertrekken uit het Midden-Oosten en Afrika, worden daar bovendien vaak gemist, omdat ze niet meer bijdragen aan de opbouw van het land waar ze vandaan komen. Opvang in de regio, minder gouden bergen beloven en ondersteuning van remigratie voor teleurgestelde migranten die merken dat ze hier niet kunnen aarden, zouden kunnen helpen om dit probleem op te lossen. In eigen land zullen we weer moeten leren trots te zijn op onze geschiedenis en morele opvattingen, alsmede durven te benoemen welke opvattingen dit zijn en waar ze vandaan komen.

Lennard van Mil

Biografie

“Wel homo, geen mietje.”

Lennard is zijn loopbaan begonnen als student Bestuurskunde en overheidsmanagement. Hij is uit de kast gekomen homoseksueel en conservatief. De twee heeft hij samengebracht in de door hem opgerichte Dutch Gayservatives. Politiek probeert hij bewustzijn te kweken over homomishandeling en draagvlak te creëren voor zwaardere bestraffing van daders. Lennard laat zich niet zomaar wegdrukken en claimt met trots zijn rechtmatige plek tijdens de Gay Pride. Dit tot ongenoegen van het doorgaans progressieve Pride publiek. Hij heeft twee grote passies in zijn leven. De eerste passie is politiek, waar hij ruimschoots aan zijn trekken komt als mede-oprichter en voorzitter van Jong Leefbaar Rotterdam. Zijn tweede grote passie is ballroomdansen, waar Lennard als wedstrijddanser zijn grenzen opzoekt en verlegt.

Abstract voor het event

Nederland is een van de meest vrije en tolerante landen. Onze vrijheden staan echter onder druk. Dit komt enerzijds doordat wij onze vrijheden niet goed verdedigen en anderzijds doordat wij te tolerant zijn tov intoleranten. Tegelijk worden de mensen die wél opkomen voor onze vrijheden buitengesloten en wordt dit in feite afgestraft, waardoor de vrijheden nóg verder onder druk komen te staan. Voor vrouwen en homo's betekent dat het volgende: vrijheden zijn verworven, qua wetgeving is het beter dan ooit tevoren, echter door

grote groepen migranten wordt men geterroriseerd op straat, waardoor men in de openbare ruimte juist minder vrij is. Progressieve partijen hebben dit jarenlang gefaciliteerd, omdat men bang is niet ruimhartig te zijn en te discrimineren. Maar ook door partijen als zijnde fascistisch te framen die dit wel benoemden. We hebben daar nu echter geen tijd meer voor. Ik geloof in vrede door kracht.

D Deltaplan voor de probleemwijken

Tanya Hoogwerf

Biografie

“We hebben een gigantisch integratieprobleem, dat gaat niet zomaar weg.”

Tanya Hoogwerf (1975) is sinds 2014 raadslid voor Leefbaar Rotterdam met als portefeuille Economie en Integratie. In Rotterdam is Tanya Hoogwerf van dichtbij betrokken bij de grotestedenproblematiek rond de multiculturele samenleving. Als ideologisch erfgenaam van Pim Fortuyn hecht ze erg aan dialoog en debat, maar ook aan actie. Ze is wars van politieke correctheid; niet lullen, maar poetsen!

Abstract voor het event

De grootste veroorzaker van de probleemwijken is het falende integratiebeleid. De sociale cohesie is door verregaande segregatie afgebrokkeld. Probleemwijken trekken zonder ingrijpen meer problemen aan. Sommige wijken veranderen zelfs in Klein Ankara's. Rotterdam heeft toonaangevend beleid met haar Rotterdamwet. Hiermee worden inkomens onder 120% van het minimuminkomen geweerd uit probleemwijken, waardoor lucht ontstaat. Het Nationaal Programma op Zuid richt zich op drie doelen; sloop en renovatie van verpauperde woningen, verbeteren woonaanbod en verbeteren schoolresultaten. Misdaad dient ontmoedigd te worden; geef agenten meer bevoegdheden en speel ze vrij van administratief werk. Halal winkelstraten, niet zelden een front voor witwasorganisaties, moeten ingeperkt worden door via de Vestigingswet eisen te stellen aan nieuwe ondernemers.

Celal Altuntas

Biografie

“Wees niet soft maar juist heel duidelijk tegen nieuwkomers.”

Celal Altuntas (Diyarbakir, Turks Koerdistan, 1972) kwam in 1992 als vluchteling naar Nederland. Hij was een Koerdische schaapherder, op de vlucht voor de Turkse onderdrukking. Na vijf jaar kreeg hij zijn verblijfsvergunning. Schreef drie boeken: 'Het dorp van de zeven broers' (over zijn jeugd), 'Het is je zusje!' (over eerwraak in Nederland) en 'Regen zonder modder' (over zijn leven als asielzoeker). Celal is opiniemaker bij Joop.nl en schrijft regelmatig voor andere bladen, waaronder de Volkskrant en Trouw. Tussen 2001-2013 was hij maatschappelijk werker in Den Haag. Sinds 2015 werkt hij als jeugd gezinscoach.

Abstract voor het event

Wij worden allemaal blanco geboren, zonder eer, cultuur, tradities en religie. Later worden we gevormd door allerlei sociale codes en religieuze voorschriften, door tradities van onze familie en mensen om ons heen. Religieuze en traditionele codes kunnen een blokkade vormen voor de positieve ontwikkeling van jongens en meisjes, als ze niet met de tijd meegaan. Bepaalde codes

voor religie en eer kunnen van een onschuldige jongen of meisje een dader van eerwraak of zelfs een moordenaar maken. In een eercultuur betekent eer kuisheid van vrouwen. In de westerse cultuur betekent eer iets geheel anders, namelijk aanzien, reputatie, status. Een eercultuur is geen praatcultuur, maar een daad cultuur. Als de eer in het geding is, wordt daar niet over gesproken, maar wordt zij gewroken.

Ybeltje Berckmoes

Biografie

“Ik weigerde het Kamerlidmaatschap te zien als gewoon maar een baantje dat ingeruild kon worden voor een ander baantje.”

Vanaf 2011 was Ybeltje Berckmoes (1967) bijna zes jaar VVD-kamerlid. Daarvoor zat ze voor de VVD in de gemeenteraad van Den Helder en had zij een carrière als marketing- en salesmanager in de farmaceutische industrie. Ze woont in Julianadorp met man, twee zonen, acht kippen (geen haan), een zwarte herdershond.

Abstract voor het event

Preventie onderkant van de samenleving. In Nederland zitten mensen onnodig in een achterstandspositie. Iemand die bij de overheid aanklopt voor hulp wordt niet gezien als mens maar als verdienmodel. Vele miljarden gaan om in de wereld van schulden, armoede en persoonlijke ellende. De mensen die steun en hulp nodig hebben worden er nooit zelfredzamer van. Hun aantal neemt alleen maar toe. De toestroom van kansarme migranten maakt dat dit aantal extra groeit. De uitdaging is om daar praktisch mee om te gaan. Dat kan met een heldere aanpak. Mijn aanpak bestaat uit een reeks eenvoudige maatregelen die alle lagen van de overheid betreft én die uitgaat van plichtsbesef.

E De invloed van de islam op onze samenleving

Wim van Rooy

Biografie

“Het utopisme van het socialisme en het communisme in alle mogelijke obediënties en denominaties hebben ze nu getransponeerd naar het multiculturisme. En ze zullen zien dat ze zich vergissen, maar dan zal het te laat zijn.”

Wim van Rooy (Antwerpen, 1947) is een Vlaams schrijver en filosoof.

Van Rooy groeide op in een katholiek gezin in de lagere middenklasse. Hij behaalde in 1971 een licentiaat Letteren en Wijsbegeerte in de Germaanse Filologie en een licentiaat in de Zweedse Letterkunde aan de Rijksuniversiteit Gent. Ook specialiseerde van Rooy zich in de godsdienstwetenschap.

Dertig jaar lang was Van Rooy in het onderwijs werkzaam. Voorts werkte hij als journalist voor de Vlaamse zender Radio 3 en was hij televisiepresentator van Het Vrije Woord.

Van Rooy is een productief publicist en essayist, die gedurende zijn loopbaan enkele honderden artikelen, recensies en essays schreef. Tegenwoordig betoont van Rooy zich via non-fictiepublicaties een criticus van de islam, de multiculturele samenleving, de Europese Unie en het postmodernisme.

Abstract voor het event

Onder burgers is angst om te spreken; machteloosheid, angst, woede en wrok. Een complex ambtelijk-industrieel apparaat is in het leven geroepen rondom de islam en moslims. Woorden krijgen een verhullende betekenis en nieuwe misdaden worden uitgevonden onder druk van de OIC, met name islamofobie. Links (PC, media, politiek, cultuur) en rechts (bedrijfsleven) hebben de handen ineengeslagen; de burger heeft het niet door, wil het niet weten of ervaart machteloze woede. Terrorisme moet geslikt worden, er is geen oplossing voorhanden. De islam is dé uitdaging van de 21e eeuw. Experts op het gebied van de islam wordt een podium ontzegd. Het westen leidt aan een collectief Stockholm-syndroom; uit angst voor de beul vereenzelvigd men zich met hem. Vanuit het liberale gedachtegoed is het onmogelijk de islam te doorgronden.

Sonja Dahlmans

Biografie

“Benader de islam langs kerkhistorische en systematisch-theologische kant.”

Sonja Dahlmans (1968) is student theologie met een stevige basis in de christelijke en islamitische religies. Zij schrijft regelmatig artikelen bij TPO. Sonja streeft naar benadering van de islam middels de theologische weg. Ook zoekt zij actief de discussie, de polemiek, op met moslims. Sonja stelt cruciale vragen die niemand ze durft te stellen. Wat geloven jullie? Waarom geloven jullie dat? Zij heeft alle bronteksten bestudeerd, van koran tot hadith en van sira naar tafsir tot sharia. Zelfs het studiemateriaal van de imamopleiding van Nairobi heeft zij tot zich genomen. Met Sonja krijgen wij inzicht in een systeem wat doorgaans moeilijk toegankelijk is. Zij biedt ons een blik in deze theologische black box die meestal gesloten blijft en leidt ons langs de samenhang van de onderdelen.

Abstract voor het event

Vergeldingsacties d.m.v. terreur en aan de andere kant het idee dat het Westen corrupt is, ook moreel gezien, en dat de islam daartegen de oplossing heeft/is. Ik denk dat dit wel het belangrijkste is; aan de ene kant wordt steeds weer “uitgelegd” waarom het Westen zulke afschuwelijke terreurdaden heeft “verdiend” en tegelijkertijd dat het Westen absoluut niet deugt in woord en daad. Kritische vragen over de islam mogen niet, conform de sharia overigens, hooguit is kritiek toegestaan wanneer dit alle religies betreft en niet specifiek de islam.

Drs. Mr. Sander Terphuis

Biografie

“To be free of belief and unbelief is my religion.” – Omar Khayyam

Het levensverhaal van de Iraanse Ahmad Qeleich Khany is even imponerend als nederig makend: na een lastige jeugd als zeer slechtiende en bang voor het immer strenger wordende regime van ayatollah Khomeini, besluit hij op achttienjarige leeftijd zijn vaderland te ontvluchten. Zijn plan is even gevaarlijk als briljant: zó goed worden in worstelen dat hij wordt uitgezonden naar de Wereldspelen voor gehandicapten in Nederland. Na een gevaarlijke vlucht uit het Olympisch dorp vraagt hij politiek asiel aan. De Perzische vluchteling wordt binnen een mum van tijd oer-Hollands: hij trouwt een Friezin, werkt bij de overheid, wordt politiek actief en verandert zijn naam in Sander Terphuis.

Prof. dr. David Pinto

Biografie

Prof. dr. David Pinto, expert migratie, diversiteit & inburgering, is hoogleraar/directeur van het Intercultureel Instituut (ICI) in Amsterdam. Het ICI is sinds 1982 een expertisecentrum voor diversiteit. Naast 15 boeken en tal van artikelen en columns is hij de bedenker van:

- Het concept 'doodknuffelen' van migranten in Nederland.
- Het concept en de uitwerking van Inburgeringcursussen.
- De 'structurentheorie' aangaande verschillen (in perceptie en gedrag) tussen groepen, organisaties en individuen.
- De DrieStappenMethode (DSM) hoe (groepen, organisaties en individuen) effectief kunnen omgaan met verschillen met behoud van ieders eigenheid.
- Naast de (binnen de motivatieleer) befaamde 'Piramide van Maslov' (voor 'The West' – 12%), bedenker van de 'Piramide van Pinto'. (voor 'The Rest' – 88%).

De ervaringen van persoonlijke migraties (van Marokko naar Israël en van daar naar Nederland) vinden hun weerslag in Pinto's werk.

F Segregatie, integratie of assimilatie

Sam van Rooy

Biografie

"Islamisering verplicht een vrije samenleving om steeds dictatorialer te werk te gaan."

Sam van Rooy (1985) is ingenieur bouwkunde (MSc.), medewerker van de Vlaams Belang-studiedienst en woordvoerder van Vlaams Belang Antwerpen. In 2014 stond hij op de Vlaams Belang-lijst als 1e opvolger voor de Europese verkiezingen. Voorheen was hij beleidsmedewerker van de PVV van Geert Wilders.

Hij is redacteur en medeauteur van 'De islam. Kritische essays over een politieke religie' (ASP, 2010, samen met Wim van Rooy) en 'Europa wankelt. De ontvoering van Europa door de EU' (Van Halewyck, 2012), medeauteur van 'Waarom haten ze ons eigenlijk?' (De Blauwe Tijger, 2016) en publicist op Doorbraak.be. Volgend jaar verschijnt zijn nieuwe boek: 'Voor vrijheid, dus tegen islamisering'. Hij twittert er op los: @samvanrooy1.

Abstract voor het event

Na 50 jaar immigratie kunnen we de balans opmaken; een bepaald deel van mensen met immigratie-achtergrond is voldoende geïntegreerd of zelfs geassimileerd; een ander deel leeft echter steeds meer gesegreerd. Zelf-segregatie komt vooral voor in de islamitische gemeenschap en veel van de 'probleemwijken' zijn doorgaans islamiserende ghettos.

Dit is onder andere te zien in Londen, Parijs, Brussel, Stockholm, Den Haag en Keulen. Ondanks miljoenen subsidies aan straathoekwerkers, sociaal werkers, buurtinitiatieven, buurtvaders, schoolse initiatieven en cursussen, zien we hoe dit pamberbeleid heeft gefaald: hele moslimwijken waar vrouwen uit het straatbeeld zijn verbannen en ik, als 'kafir', met mijn ongelovig kortgerokt niet-gehoofddoekt Perzisch lief best niet kom. Moslim-immigratie naar Europa dient gestopt te worden.

Drs. Cemil Yilmaz

Biografie

“Het probleem is de te korte arm uit Den Haag, niet de lange arm uit Ankara.”

Cemil Yilmaz, Msc. (1985) omschrijft zichzelf als een Arabisch-Turkse Tukker. Als sociaal psycholoog en mede-partner bij de sociale onderneming IZI Solutions houdt hij zich dagelijks bezig met sociaal-maatschappelijke vraagstukken als diversiteit en inclusie, jeugdwerkloosheid, arbeidsmarktdiscriminatie, onderwijssegregatie, etnisch profileren, sociale stabiliteit, interreligieus en intercultureel samenleven. Daarnaast is hij actief in het publiek debat als columnist, opiniemaker en debater. Liefst gaat hij het gesprek en/of discussie aan met rechts Nederland, want alleen preken voor eigen parochie heeft voor hem weinig zin.

Abstract voor het event

Mijn verhaal zal gaan over het falend integratiebeleid en de naweeën ervan waarvan segregatie er één is. Hierbij zal ik ingaan op het selectief normatief denken waarbij we het expliciet hebben over integratie, maar impliciet assimilatie wensen in Nederland. Verder zal ik ingaan op de rol van politiek en media in het fictieve beeld dat wij hebben van integratie ipv wat er feitelijk gebeurt. In mijn verhaal zal ik ook ingaan op de slechte integratie van Nederlandse-Nederlanders die zelf totaal vervreemd zijn van de multiculturele en multireligieuze samenleving en het verschil tussen de 1e en latere generatie niet-westerse Nederlanders met betrekking tot hun omgang met hun eigen positie (emancipatiestrijd) in Nederland. En hoe selectief liberaal wij zijn als samenleving.

Teun Voeten

Biografie

“Uitsluiting, zowel economische als sociaal-culturele, komt van twee kanten.”

Teun Voeten studeerde culturele antropologie en filosofie in Leiden. Sinds 1991 covert hij als oorlogsfotograaf conflicten wereldwijd voor publicaties als Vanity Fair en Newsweek en organisaties als UNHCR en ICRC. In 1994 woonde hij vijf maanden tussen ondergrondse daklozen in New York en schreef het boek Tunnelmensen. In 1998 werd Voeten bijna geëxecuteerd door Afrikaanse kindsoldaten. Hierover schreef hij How de body? Hoop en horror in Sierra Leone. Voeten maakte ook documentaires over het Calais 'Jungle' vluchtelingenkamp en over Molenbeek waar hij 8 jaar woonde. Na zijn fotoboek Narco Estado. Drug Violence in Mexico schrijft Voeten nu een PhD dissertatie over dit onderwerp.

Abstract voor het event

Overbevolking en automatisering in een doorgedraaid neoliberaal systeem veroorzaakt een aanzwellende klasse van buitengeslotenen. Deze klasse van nieuwe overtolligen wordt door razendsnelle communicatie geconfronteerd met de rijkdom van de topklasse, terwijl zij zelf niet krijgen waar ze denken recht op te hebben. Dit spanningsveld zal zich ontladen in enerzijds een agressief, nihilistisch en destructief ressentiment, anderzijds zelf-segregatie naar tribale, nationale en religieuze identiteiten. Internet en sociale media fungeren als katalysatoren die polarisatie, stupificatie en eilandvorming faciliteren. Creatieve oplossingen zijn mogelijk, maar vereisen schaarse deugden als inzicht, moed, inspanning en geduld.

G De rol van media en publieke opinie

Joost Niemöller

Biografie

“Meer immigratie betekent minder solidariteit, meer inkomensverschillen, en, door andere religies, ook minder vertrouwen.”

Joost Niemöller (Haarlem, 1957) is een onderzoeksjournalist die de controverse niet schuwt. Hij staat bekend om zijn gedegen onderzoekswerk. In 2012 heeft hij *Het Immigratietaboe* geschreven, waarin hij tien wetenschappers interviewt over de effecten van immigratie op Nederland. Twee jaar later, met MH-17, zet hij de broodnodige vraagtekens bij een langlopend onderzoek. In 2017 schrijft hij het werk *Kwaad*, waarin gewone mensen aan het woord gelaten worden over islamisering, integratie en immigratie; een eye-opener voor velen. Joost prikkelt en laat je nadenken over zaken waar menigeen al een oordeel over klaar heeft. Als geen ander weet Joost hoe dit leidt tot veroordeling en demonisering.

Abstract voor het event

De traditionele media, met name de kranten, weekbladen en televisiezenders zijn in een radeloze zoektocht naar een niet bestaand businessmodel verzeild geraakt, in competitie met de digitale media. Ze zijn producenten geworden van golven rellen en controverses. Deze traditionele media worden gestuurd door een politiek correcte ideologie met een quasi-morele ondertoon. In de VS zijn vroegere kwaliteitskranten als *The New York Times* en *Washington Post*, maar ook CNN, zo verslaafd geraakt aan sensatiefictie over Trump. Uit kopiëerdwang wordt in Nederland hype op hype gestapeld rondom ‘rechtse’ politici als Thierry Baudet. Door deze hysterie verdwijnt het zicht op de essentie van deze tijd, de globalisering en de ondergang van de Westerse beschaving.

Drs. Cemil Yilmaz

De biografie en het abstract van dhr. Yilmaz staan beschreven bij subthema 6, ‘Segregatie, integratie of assimilatie’.

Abstract voor het event

Mijn verhaal zal gaan over de manier waarop mainstream media faalt doordat zij te selectief zijn in wie zij aan het woord laten en welke informatie zij wel of niet delen met de burgers. Tevens zal ik ingaan op hoe journalisten, politici en columnisten actualiteiten, zogenaamde feitelijkheden en gewone burgers misbruiken om hun eigen wereldbeeld naar buiten toe op te leggen. Zonder hierbij de verantwoordelijkheid te willen nemen voor hetgeen ze verspreiden. Ook wil ik het hebben over dat links en rechts regelmatig in dezelfde rechtse kerk zitten en zeer teerhartig en hypocriet zijn als ze kritiek van buiten krijgen. Hierna zal ik ingaan op een aantal mogelijke oplossingsrichtingen.

Dr. Sid Lukkassen

Biografie

“In Nederland zijn deugen en netwerken in de plaats gekomen van deskundigheid.”

Dr. Sid Lukkassen (1987) studeerde geschiedenis en filosofie. Hij is docent van beroep en promoveerde op het onderwerp ‘de democratie en haar media’. Hij

is gemeenteraadslid namens de VVD in de gemeente Duiven en de auteur van het boek *Avondland en Identiteit*. Naast Europa en de EU (+ geopolitiek) is Lukkassen geïnteresseerd in de cultuurstrijd die zich heden ten dage aftekent. Sid Lukkassen komt uit een nest van no-nonsense middenklassers en hardwerkende arbeiders.

Abstract voor het event

De media zouden moeten fungeren als voorportaal naar de politiek, ze faciliteren de publieke ruimte waar de maatschappelijke discussie plaatsvindt. In de realiteit meten ze zich echter de taak aan om 'het denken van het volk te stroomlijnen'. Deze eenzijdige beeldvorming wordt versterkt via sociale factoren: kaartenbakken en 'netwerkjes'. Nog niet zo lang geleden wilde de elite het volk inspraak geven, zie bijvoorbeeld de democratiseringsagenda van D66. Vandaag is men eerder huiverig voor het volk: het wordt meer als China, sociale media wordt op vergelijkbare wijze ingezet. Het framen van het probleem bepaalt al de reikwijdte van de oplossingen. Gebruik je bijvoorbeeld het woord 'rellen', 'ongeregeldheden' of 'baldadigheid'? Hoe je hetzelfde fenomeen benoemt, zegt al veel over hoe ingrijpend de visie en aanpak op het probleem zal zijn. Het benoemen vindt echter plaats in de publieke ruimte: zo komen we weer bij het begin.

H **Polarisatie en het verruwde debat**

Mr. Sietske Bergsma

Biografie

"Stoppen met je stem laten horen is nooit een goed idee – doorgaan is een plicht."

Sietske Bergsma (1980) is van huis uit juriste en werkt momenteel als schrijfster en criticus van de progressief-liberale cultuur vanuit Berlijn.

Bij het geïnteresseerde publiek verwierf ze bekendheid door haar uitleg van het begrip 'gaslighting', een vorm van geestelijke manipulatie die veelvuldig ingezet wordt om onze maatschappij politiek correct te houden.

Sietske Bergsma is geïnterviewd door Café Weltschmerz en Nazomergasten en schrijft regelmatig voor TPO. Sietske Bergsma is getrouwd en heeft twee zoons.

Abstract voor het event

De opkomst van identiteitspolitiek in Nederland: een fenomeen dat weinig met politiek te maken heeft maar wel met relaties. De gedachte dat witte mensen plaats moeten maken voor zwarte mensen, staat daarin centraal. Het is een ideologie van een minderheid die de meerderheid voor het blok zet. Mijn bezwaar is vooral dat identiteitspolitiek haaks staat op de essentie van debat, dat het onwetenschappelijk is en polarisatie als middel gebruikt in verkrijgen van invloed. Een tegengeluid is nodig. Dat kan het beste via de individuele aanpak. Dus niet vanuit een groep spreken, of in termen van privilege, collectieve schuld en ras/gender. Het individu staat aan de basis van elke vrije samenleving. Het verschil tussen individuen is immers nog altijd groter dan die tussen groepen. Nastreven wat goed is voor ieder mens zou de basishouding moeten zijn.

Jenny Douwes

Biografie

“mijn natuurlijke vorm is heel anders dan de vorm die ik moet aannemen om iets te bereiken.”

Jenny Douwes is bekend geworden van het tafereel bij Joure, waar de activisten van Kick Out Zwarte Piet op de A7 werden tegengehouden door boze burgers die weinig zagen in een verstoring van hun mooie kinderfeest in Dokkum. Jenny was een inspiratiebron voor veel mensen. Zij wist te verwoorden wat velen voelden en wist daarmee mensen te activeren tot het ondernemen van actie.

Wat als binnen het debat grenzen worden overschreden van een groep die zich politiek niet goed kan verweren? Wat als je met enkel etiquette en praten nergens komt en langzaam al je gebruiken afgenomen ziet worden? Wat moet er gebeuren om de burger weer inspraak in haar lot te geven?

Abstract voor het event

In Dokkum bleef het in 2017, tijdens de nationale intocht van Sinterklaas en de Zwarte Pieten, leeg in een met hekken afgekaderd vak. Het vak was gereserveerd voor Kick Out Zwarte Piet, KOZP, een actiegroep uit Amsterdam. Jenny beschrijft hoe KOZP op de A7 bij Joure werd tegengehouden. Ze gaat in op de drijfveren van de Friezen en hoe in korte tijd een succesvolle tegenactie op touw is gezet. Het in nevelen gehulde proces, waarmee een partij als KOZP uitgenodigd kan worden op een kinderfeest, wordt aan het daglicht blootgesteld. De verbaasde reactie van de bestuurders op boze burgers geeft een diepe kloof aan. Waar in het debat is het fout gegaan en hoe kan dit in de toekomst voorkomen worden?

Robin 'Jaydee' Albers

Biografie

“Zwijgen is fout.”

Nederlands worstelkampioen en veelvoudig sportspeler verworden tot een internationale topster. Robin 'Jaydee' Albert begon DJing in 1978 and produceerde diverse house anthems, waaronder 'Plastic Dreams' (1993), een nummer-één hit in vele landen. In zijn bewogen carrière heeft hij zich onderscheiden als mixer, house producer en ondernemer. Hij heeft gespeeld met de grootste DJ's, alsmede radio- en tv-programma's gehost. Met recht een levende legende.

Robin staat middenin de maatschappij en ziet dat vooral het niet mogen spreken over zaken ons in een lastig pakket brengt.

Abstract voor het event

“Zwijgen is fout”. Het niet mogen benoemen van problemen is een probleem en dit ondermijnt onze vrijheid van meningsuiting. Robin beschouwt de korte lontjes en hoe snel er naar dreiging en geweld gegrepen wordt. Hij kijkt naar de jongste generatie en ziet een levenshouding die verwacht dat alles aange-reikt wordt. Hij ziet onderwijs dat de plank mislaat en mensen die vergeten zijn met hun handen te werken. Veel van de waarden van de islam passen niet in de multiculturele samenleving. Immigratie is losgeslagen en de integratie mislukt, onze levensstandaard zakt langzaam weg onder processen die we niet

langer in de hand hebben. Dit zijn zaken die niet langer weggemoffeld mogen worden. Zwijgen is fout.

2.2.4 Haalbaarheidscheck oplossingsrichtingen

Drs. Rita Verdonk

“Ik ben niet links, ik ben niet rechts. Ik ben recht-door-zee.”

Rita Verdonk (1955) is bekend geworden met haar ministerschap op de post Vreemdelingenzaken en Integratie. Haar strak nageleefde beleid op het gebied van de Vreemdelingenwet vond veel bijval onder de bevolking. Onder leiding van Rita daalde het aantal ingediende asiolverzoeken scherp. Vóór haar politieke carrière, heeft Rita haar sporen verdiend in het gevangeniswezen en de Binnenlandse Veiligheidsdienst. Met Rita hebben we een eerlijke vrouw die niet bang is om knopen door te hakken.

Prof. Dr. Afshin Ellian

“9/11: de onherroepelijke wederopstanding van de politieke islam.”

Afshin Ellian (Teheran, 1966) is sinds 2005 verbonden aan de Universiteit Leiden als hoogleraar Sociale cohesie, burgerschap en multiculturaliteit. Vanaf 2012 voegt hij daarbij het wetenschappelijk directeurschap van het aan de Universiteit Leiden verbonden Metajuridica instituut. Afshin schrijft regelmatig in Elsevier waar hij zich onderscheidt met zijn kritische, scherpe analyses. In 2016 heeft Afshin samen met Paul Cliteur het boek Legaliteit en legitimiteit; de grondslagen van het recht geschreven.

2.2.5 Politiek debat

Diederik van Dijk – SGP

Diederik van Dijk (1971) is vanaf 9 juni 2015 lid van de SGP-fractie in de Eerste Kamer.

Machiel de Graaf – PVV

Machiel de Graaf (1969) is vanaf 2013 lid van de PVV-fractie in de Tweede Kamer.

Joost Eerdmans – Leefbaar Rotterdam

Joost Eerdmans (1971) is lijsttrekker voor Leefbaar Rotterdam.

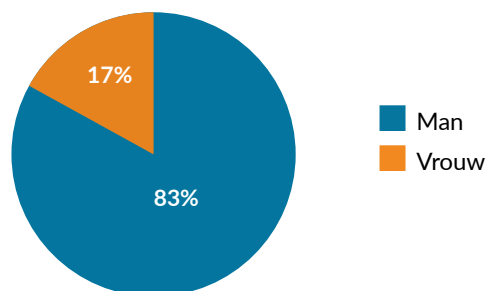
Cemil Yilmaz – NIDA

Cemil Yilmaz is lijsttrekker voor de door de islam geïnspireerde partij NIDA in Den Haag. Hij zal deelnemen aan de Gemeenteraadsverkiezingen 2018.

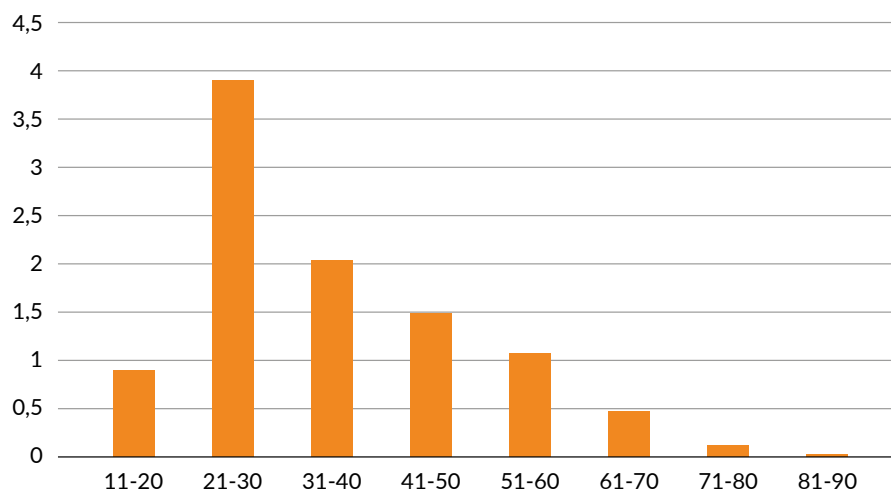
2.3 Statistieken publiek

Bij aanmelding hebben wij ons publiek de vraag gesteld op welke politieke partij zij bij de laatste verkiezingen gestemd hebben. Daarnaast hebben we ook gekeken naar het geslacht en de leeftijd van de bezoekers. Dit leverde onderstaande plaatjes op:

Man-vrouw verhouding

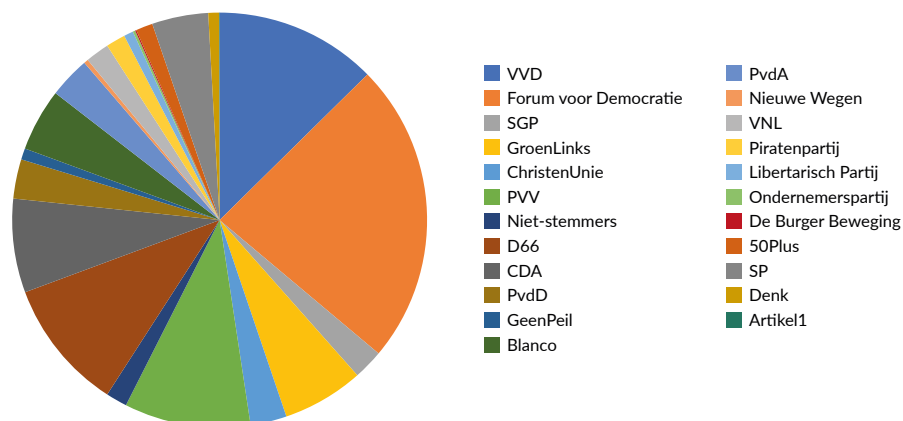
Leeftijden

Jongste deelnemer: 13 jaar

Oudste deelnemer: 86 jaar

Politieke achtergrond deelnemers

3 Resultaat

Thema 1 Immigratie en demografische ontwikkelingen

A Immigratie, demografie en de consequenties voor Nederland – hoe ziet Nederland er over 50 jaar uit, statistieken en feiten

Oplossing 1 Verschuif het perspectief van de oorzaken naar de gevolgen van massa-immigratie voor Nederland.

Migratie is ongemerkt (en voor een groot deel van de Nederlandse bevolking ongewild) een belangrijk deel geworden van de Nederlandse bevolkingsgroei. Demografisch onderzoek toont dat in de toekomst een meerderheid van de bevolking zijn wortels in Afrika of Azië zal hebben. Door migratie zal Islam het meest dominante geloof worden in Nederland.

Gezien de aard van de huidige vorm van de Islam in Nederland is het onvermijdelijk dat deze een steeds grotere politieke invloed zal krijgen. Voor veel mensen is deze ontwikkeling ongewenst. De vergaande gevolgen van massa-migratie moeten inzichtelijk gemaakt worden zodat de consequenties bespreekbaar kunnen worden gemaakt. Een film: 'Inconvenient Truths about Migration' op basis het feitenmateriaal van het CBS en de de migratiestatistieken van de VN zal Nederlanders de ogen openen en de inhoudelijke basis leggen voor een brede maatschappelijke discussie over de toekomst van Nederland en de wenselijkheid van massa-immigratie.

Oplossing 2 Toegang tot de Nederlandse verzorgingsstaat pas na vijf jaar werkhistorie.

Recht op de verworvenheden van de Nederlandse verzorgingsstaat zou voor immigranten géén vanzelfsprekendheid moeten zijn. In Nederland krijgt een werkloos gezin met drie kinderen 2.100 euro per maand (inclusief verschillende toeslagen), terwijl het minimumloon in de helft van de Europese landen minder dan 500 euro per maand is. Volgens de cijfers van het CBS maken zowel vluchtelingen als arbeidsmigranten uit Afrika een onevenredig gebruik van uitkeringen. De arbeidsparticipatie voor migranten uit Afrika is bijzonder laag. Voor veel migranten is een uitkering in Nederland een inkomen dat men met hard werken nooit bereiken kan in het land van herkomst. De Nederlandse welvaartsstaat is daarmee een te aantrekkelijk perspectief voor miljarden mensen die buiten West-Europa zijn geboren. Massa-migratie maakt de kosten van de verzorgingsstaat onbeheersbaar en zal het draagvlak voor de verzorgingsstaat aantasten.

B Nederland in de nieuwe wereld – verantwoordelijkheid en onderliggende moraliteit

Oplossing 3 Verander het denken van 'Nederland kan de hele wereld redden' in 'Nederland doet wat het kan binnen haar mogelijkheden'.

Het ideaal van de maakbaarheid van de mondiale samenleving heeft groteske vormen aangenomen als het gaat om migratie en de derde wereld. Afrika, een continent vijf keer zo groot als Europa met 1,2 miljard mensen kan onmogelijk in zijn geheel geholpen worden door goedwillende Nederlanders. Hoewel het zeker goed is als rijke landen hun verantwoordelijkheid nemen om armere lan-

den te helpen is de laatste jaren een teneur van 'morele verplichting' van en bij met name de West-Europese elite om Afrika te helpen uit de bocht gevlogen. Deze moraal wordt versterkt door de gecreëerde schuldcultuur. Ten onrechte wordt bij herhaling gesuggereerd dat Europa haar welvaart te danken heeft aan de kolonisatie van Afrika. Afrikanen zelf wordt zelden enige verantwoordelijkheid toegericht voor de problemen op hun continent.

Oplossing 4 **Er dient een fundamenteel politiek debat te worden gevoerd hoe om te gaan met de migratiedruk door de wereldwijd verschuivende demografie en de hulp aan echte vluchtelingen gebaseerd op impact op onze maatschappij.**

De wereldbevolking groeit verder naar 11 miljard mensen in 2100. Echter, de bevolking in de industriële landen krimpt. De enorme bevolkingsgroei in de ontwikkelingslanden zal ertoe leiden dat velen naar het Westen – waar meer ruimte is en kansen zijn – willen migreren of vluchten. Japan en China houden hun grenzen hermetisch gesloten. Ook Amerika sluit nu zijn grenzen. Europa kan niet iedereen toelaten en gedwongen door de geopolitieke toestand moeten ook wij keuzes maken. Nemen we slechts mensen op uit onze buurlanden? Wat als door etnische conflicten in Parijs honderdduizenden Moslims richting Nederland willen vluchten? Accepteren we Zuid-Afrikaanse boeren, met wie we ontegenzeggelijk gemeenschappelijke wortels delen? En wat te doen met Christenen uit Egypte, Syrië of Nigeria die vooral de laatste jaren moeten vrezen voor intolerantie en de meest wrede vormen van vervolging? Doordat migratie de komende decennia Europa drastisch zal gaan veranderen is een lastige discussie met lastige keuzes hierover onvermijdelijk.

Thema 2 **Nederlandse waarden en waarden in Nederland**

C **De Nederlandse Identiteit – hoe gaan we met elkaar om, waar liggen onze grenzen?**

Oplossing 5 **Creëer een nationaal doel, dan organiseert de identiteit zich vanzelf.**

Een samenleving is meer dan de som der delen. Samen betalen Nederlanders voor wegen, onderwijs, veiligheid, defensie en de verzorgingsstaat, om maar een paar dingen te noemen. Moderne kernwaarden en normen vervat in onze grondwet, hoe belangrijk mensen die ook vinden, zijn niet de kern van onze identiteit. In 1960 golden andere normen en waarden en toch was ons land echt Nederlands. Om te voorkomen dat Nederland langs etnische en religieuze lijnen uit elkaar valt en het draagvlak voor de collectieve sector en de verzorgingsstaat blijft bestaan is het belangrijk dat de huidige bewoners van Nederland een gezamenlijke identiteit en doel hebben. Het creëren van samenhang en een gezamenlijk identiteit is urgent. De Nederlandse identiteit kan versterkt worden als we ons allemaal scharen achter een nationaal doel met een sterk identificerend karakter.

De Nederlandse overheid dient hierin een initiërende en voorttrekkende rol nemen, maar inbreng vanuit de markt bij het bepalen wat dit nationale doel moet zijn is welkom.

Oplossing 6 **Maak huidige en nieuwe Nederlanders zich bewust van onze identiteit en dat ze zich als individueel levend voorbeeld mogen opstellen. Mediacampagnes dienen ter ondersteuning hiervan.**

Europeanen die in de negentiende eeuw naar Amerika emigreerde kwamen in een vrijwel leeg land waarin zij een nieuwe Westerse samenleving creëerde. Migranten die naar Europa migreren komen in een bestaande Europese samenleving met een eigen identiteit en cultuur. Maak nieuwe Nederlanders bewust dat zij in een bestaande Nederlandse samenleving arriveren met een eigen identiteit. Aan het duidelijk maken van de Nederlandse identiteit wordt voor de nieuwkomer de keuze gekoppeld. De keuze voor de Nederlandse samenleving en haar kernwaarden. Natuurlijk is het onvermijdelijk en prima als nieuwkomers de eerste twee/drie generaties zich enigszins hybride voelen en ook nog culturele en sociale verbanden met hun land van herkomst behouden. In de basis echter moet er op een bepaald moment de expliciete keuze gemaakt worden voor Nederland als nieuw thuisland. Er wordt hierbij een uitzondering gemaakt voor expats die voor kortere tijd naar Nederland komen en geen beroep op de verzorgingsstaat zullen doen.

D **Deltaplan voor de probleemwijken – wat kan er gedaan worden om de probleemwijken te redden?**

Oplossing 7 **Het gezag van de politie wordt hersteld door meer bevoegdheden voor cultuurgericht optreden.**

Jongeren met een migratie-afkomst zijn – met name in de probleemwijken – een belangrijke bron van problemen. Een goede aanpak bevat zowel zachte als harde elementen, zowel positieve prikkels als de stok achter de deur. Bron van falen van het huidige beleid is dat de politie voornamelijk inzet op sturing met de zachte hand, hetgeen tot gebrek aan respect leidt bij jongeren die komen uit een niet-Nederlandse eercultuur. De oplossing ligt erin om vanuit de Nederlandse overheid tegen deze jongeren hard op te treden, in combinatie met de zachte hand vanuit de eigen cultuur.

Oplossing 8 **Combineer een dergelijk stricter (justitieel) beleid met de zachte hand van buurtvaders en -moeders ter preventie van straatmisdaad.**

In lijn met oplossing 7 dient de buurt en haar inwoners verder betrokken te worden bij de leefbaarheid in de wijken. Bestaande programma's waar buurtvaders en buurt-moeders verantwoordelijkheid nemen voor de jongeren en de sfeer in de wijk moet worden uitgebreid.

Het is van waarde dat – met name in de probleemwijken – een gezamenlijk gevoel van verantwoordelijkheid terugkomt waar dat de afgelopen decennia verloren is gegaan. Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het schoonhouden van de straten en speelplaatsen, gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het melden van dingen die op straat kapot zijn, gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het aanspreken van jongeren die intimiderend of onvriendelijk gedrag vertonen. Deze verantwoordelijkheid kan natuurlijk het beste ontstaan vanuit een goed contact en een gevoel van saamhorigheid binnen de buurt. Voor de probleebuurt waar er sprake is van straatmisdaad ligt de primaire verantwoordelijkheid voor positieve bijsturing bij de ouders van de jongeren die een probleem vormen. Natuurlijk ondersteunt de overheid en de wijkagent waar nodig.

Oplossing 9 **Stimuleer de Nederlandse bevolkingsgroei en geef aandacht aan grote gezinnen.**

Geen bevolkingspolitiek is ook een bevolkingspolitiek. Nederlandse vrouwen zonder migratieachtergrond krijgen gemiddeld 1,5 kind gedurende hun leven. Zonder migratie zou de Nederlandse bevolking al jaren aan het krimpen zijn. Wetenschappelijke demografische projecties tonen dat bij ongewijzigd migratiebeleid, Europeanen aan het eind van deze eeuw in de minderheid zijn. Bevolkingskrimp is niet eenvoudig tegen te gaan en het keren van een neerwaartse demografische trend kost zo'n 30 tot 40 jaar. Politieke partijen moeten stelling nemen over de demografische toekomst van Nederland. In Japan, Polen, Rusland en China is dit een belangrijk maatschappelijk en politiek onderwerp dat gaat over de existentie van deze landen. De Japanse overheid weet dat Japan zonder Japanners alleen nog maar Japan in naam is. Een minderheid in eigen land is voor onze kinderen en kleinkinderen een reëel toekomstbeeld. Stimulering van de Nederlandse bevolkingsgroei en aandacht voor grote gezinnen mag en moet een onderdeel worden van onze bevolkingspolitiek.

Oplossing 10 **Invoering van inkomenseisen voor wie in een probleemwijk wil komen wonen, naar voorbeeld van de Rotterdam-wet.**

Probleemwijken hebben vaak een eenzijdige samenstelling, kijkend naar inkomensverdeling. Het sociale fundament van deze wijken kan versterkt worden door meer mensen uit de midden en de hogere inkomensklassen aan te trekken. Als de middenklasse zich in probleemwijken vestigt kan een negatieve neerwaarts spiraal doorbroken worden, overigens net zoals door opwaartse beweging van bestaande inwoners. Het bevordert tevens de omgang tussen autochtonen en allochtonen wat goed is voor de integratie.

Mensen die willen verhuizen naar een wijk die een probleemwijk is of dreigt te worden moeten – zoals dat eerder in Rotterdam gebeurd is – voldoen aan een inkomenseis om een te eenzijdige samenstelling van de wijk tegen te gaan.

E **De invloed van de islam op onze samenleving**

Oplossing 11 **Ontwikkeling van de verlichte Nederislam ten koste van de radicale islam.**

Godsdienstvrijheid in Nederland is een groot goed en heeft aan de basis gestaan van de veelkleurige samenleving die we op dit moment zijn. Onbesproken is echter dat in onze geschiedenis, de verschillende religieuze verschijningsvormen zich altijd binnen een bepaald maatschappelijk en wettelijk kader gewogen hebben; de religie kende haar plaats in onze civil society. Met de komst van de Islam en haar aanhangers de afgelopen 60 jaar hebben we moeten constateren dat met deze religie en cultuur ideeën meekomen die zich buiten onze Nederlandse maatschappelijke en wettelijke kaders stellen. Onze maatschappij is hier onvoldoende tegen gehard en bestand, met verwarring tot gevolg.

Natuurlijk blijft godsdienstvrijheid als belangrijk principe overheid staan. Alle moslims in Nederland die de islam praktiseren op een manier die niet in strijd is met onze wet moeten de vrijheid hebben om dit te doen en blijven doen.

Echter, orthodoxe stromingen met waarden die strijdig zijn met Nederlands recht en waarden, en die ook niet open staan voor enige hervorming en die zich niet willen schikken binnen de Nederlandse civil society worden bij wet verboden. Hiertoe zal een religie neutrale lijst opgesteld worden met eisen waar een religie aan dient te voldoen wil ze recht hebben op haar plaats in de Nederlandse maatschappij. Op deze lijst komen elementen aan bod als: De gelijkwaardigheid van alle mensen (een religie mag weliswaar een fijne plek in het hiernamaals beloven, maar niet stellen dat hun eigen aanhangers meerwaardig zijn), verbod op intolerantie jegens homo's, Joden of andere minderheidsgroepen, huldiging van de Golden Rule – wat gij niet wilt dat u geschiedt, doet dat ook een ander niet.

Merk op dat de overheid zich expliciet niet met de inhoud van de religie of de religieuze beleving zal bezighouden. De rol van de overheid is beperkt tot het stellen van kader.

Oplossing 12 Verenigingen waarvan je niet lid-af mag worden, worden bij wet verboden.

In het verlengde van Oplossing 11 wordt aan (geloofs-)verenigingen als eis gesteld dat er een duidelijke en eenvoudige mogelijkheid is om lid-af te worden, dus om de vereniging te verlaten. Een aantal jaar geleden is op vergelijkbare wijze de 'stilzwijgende jaarlijkse verlenging' van tijdschriftabonnementen aangepakt is als ongewenst maatschappelijk verschijnsel. De mogelijkheid om eenvoudig en zonder onredelijke aanvullende barrière lid-af te worden zal gelden voor iedere vereniging, inclusief religieuze of semi-religieuze verenigingsvormen zoals de Katholieke of Protestantse kerk, het Hare Krishna-geenootschap of de Islam.

Van met name de Islam is bekend dat dit geschetste maatschappelijke kader op gespannen voet staat met de huidige ideologische inzichten. Omdat de Nederlandse staat of samenleving niet onnodig in het privé domein van een religie wil en dient te treden is het aan de Islam die zich blijvend een plek binnen de Nederlandse samenleving wil verwerven om hier een passend antwoord aan te geven.

Oplossing 13 Geef ex-moslims een podium en versterk hun vrijheid van meningsuiting. actief.

Ex-moslims hebben veel kennis over de positieve en negatieve aspecten van islam. Zij komen nu onvoldoende aan het woord, vaak uit angst voor negatieve consequenties als ze zich uitspreken. Ze zouden een veel breder podium moeten krijgen, bijvoorbeeld op de NPO, om zich uit te kunnen spreken tegen de radicale en soms onverdraagzame elementen van de islam om de mooie kanten van deze religie te versterken. In zijn algemeenheid is er onvoldoende kennis over termen uit de orthodoxe islam, bijvoorbeeld over het begrip taqiyya. Het bieden van een podium waar gereflecteerd kan worden over de islam zal de ontwikkeling van de Nederislam versterken en versnellen.

In het verlengde van dit initiatief wordt het streng strafbaar om ex-moslims te bedreigen en in hun vrijheid van meningsuiting te beknotten.

Oplossing 14 Nederlands wordt als preektaal verplicht en preken worden openbaar uitgezonden. De financiering van kerken en moskeeën wordt volledig transparant.

14a. Nederlands verplicht als preektaal

Op dit moment wordt een groot aantal preken in Nederlandse gebedshuizen in een vreemde taal gehouden, bijvoorbeeld het Arabisch of Turks. Hierdoor is er voor de Nederlandse samenleving slecht zicht op wat er in de moskeeën wordt gepredikt. Het is onmogelijk om te controleren welke preken tegen de Nederlandse waarden en recht ingaan. Omdat veel moskeeën onder directe aansturing staan van het Turkse ministerie van geloofszaken en er uit het verleden voorbeelden zijn dat er op deze manier intolerantie is uitgedragen is deze stap gewenst.

Verplicht daarom het Nederlands als preektaal en zend daarnaast de preken openbaar uit, naar voorbeeld van de kerkradio. Een alternatief is om een inspectieteam de bevoegdheid te geven om te allen tijde een preek bij te wonen.

14b. Transparante financiering van gebedshuizen

De financiering van islamitische gebedshuizen is momenteel verre van transparant. Bekend is dat orthodox-islamitische organisaties uit Turkije of Saoedi-Arabië op deze wijze hun invloed uitoefenen op bestuur en beleid van de gebedshuizen. Voor de Nederlandse samenleving is dit een onwenselijke ontwikkeling die indruist tegen onze liberale maatschappij. Het kan niet zo zijn dat er vanuit het buitenland orthodoxe groepen zagen aan de stoelpoten van onze Nederlandse samenleving. Zoals tijdens de recente aanvaringen met de Turkse staat viel waar te nemen is er bij de groep Turkse Nederlanders op dit punt weinig sprake van zelfreinigend vermogen.

Om deze reden wordt buitenlandse financiering van verenigingen met een religieus karakter verboden. Religieuze verenigingen worden verplicht om jaarlijks hun in- en uitgaande geldstromen transparant te maken en te deponeren bij de Kamer van Koophandel.

F Segregatie, integratie of assimilatie – behoud van identiteit, maar gedeelde waarden?

Oplossing 15 Voer een beperkt immigratiebeleid om eerst de integratie-uitdagingen op te lossen.

De afgelopen decennia zien we dat nieuwe Nederlanders onvoldoende geïntegreerd zijn in de Nederlandse samenleving. Als gevolg hiervan heeft onze samenleving met verschillende soorten problemen te kampen. Om deze problemen het hoofd te bieden moeten de immigratie van niet-Westerse migranten de komende jaren teruggebracht worden. Er zijn verschillende andere manieren om invulling te geven aan de Nederlandse ruimhartigheid, bijv. middels extra hulp in de regio's waar deze het hardste nodig is.

Naar Australisch model zou Nederland vooraf moeten kunnen beslissen wie in aanmerking komt om toegelaten te worden. Culturele afstand tot Nederland en kans van slagen in de Nederlandse samenleving zijn hierbij goede evaluatiecriteria.

Immigranten met radicale of aartsconservatieve opvattingen die indruisen tegen de Nederlandse normen en waarden worden op die manier – wegens gebrek aan reciprociteit – de toegang tot Nederland ontzegd.

Oplossing 16 **Alleen publieke taalscholen geven inburgeringsles.**

In het verleden werden alle taallessen door publieke taalscholen gegeven en stonden de trajecten onder regie van de gemeente. Op dit moment is de inburgering een vrije markt waarbij allerlei commerciële instellingen de lessen mogen geven. Ondanks invoering van een kwaliteitskeurmerk zijn er nog steeds scholen actief die slechte resultaten leveren.

Ook hebben de inburgeraars nu de taak om zelf een taalschool te zoeken, wat in de praktijk ervoor zorgt dat mensen de taallessen uitstellen of hun tijd en geld verspillen bij een slecht instituut.

Om de slagingspercentages hoger te maken moet daarom de inburgering weer terug onder regie van de gemeente en alleen nog gegeven worden door publieke taalscholen waarbij de overheid een sterkere kwaliteitsborgende rol krijgt.

Oplossing 17 **Selectie aan de poort op basis van culturele match en kans op positieve economische bijdrage.**

Om nieuwe Nederlanders een zo goed mogelijke start te geven binnen de Nederlandse samenleving wordt er een streng maar rechtvaardig selectiebeleid gevoerd. De voorkeur wordt gegeven aan migranten die cultureel passen bij wat we 'het traditionele Nederland' mogen noemen. Verder wordt de voorkeur gegeven aan migranten die een positieve bijdrage aan de Nederlandse samenleving kunnen bieden, bijvoorbeeld door goede kans op vast werk.

Thema 3 **Beeldvorming, sturing en controverse in het debat**

G **De rol van de media**

Oplossing 18 **Stop de subsidie vanuit de overheid voor journalistiek. Laat de markt bepalen.**

Op dit moment krijgt de NPO meer dan 800 miljoen euro belastinggeld. Dit gegeven impliceert dat de omroep van ons allemaal is. De NPO communiceert echter vooral standpunten in lijn met een progressieve pro-EU diversiteitsagenda. Mediaorganisaties die zich richten op de standpunten van de nieuwe politiek moeten het opnemen tegen een oneerlijke subsidiebarrière, waardoor zij het moeilijker hebben om de markt te betreden.

Om de eerlijkheid en de balans in het media-publieke debat terug te brengen liggen er drie mogelijkheden voor:

1. Subsiëring van journalistiek wordt geheel stopgezet;
2. De huidige subsidie wordt gelijkelijk verdeeld over zowel progressieve, pro-EU propaganda als over een rechtser narratief waarin het belang van de natie en van behoud van Joods-Christelijke waarden wordt toegelicht;
3. Er komt een compleet verbod op het voeren van een politieke agenda voor de NPO.

Een algehele stop op subsidie lijkt een erg rigoureuze stap die het Nederlandse medialandschap danig zal verschrompelen, zeker in het licht van opgeroepen spanning vanuit buitenlandse internetbedrijven.

Oplossing 19 **Terugkeer van de aandacht voor de inhoud van het nieuws in plaats van willen scoren met de vorm.**

Journalistiek gaat over zaken die ons aangaan. Het gaat over verhalen waarvan degelijk onderzoek ten grondslag ligt, dat aan de hoogste journalistieke standaarden voldoet. Zodra publieke omroep zich meer richt op de vorm, zoals 'journalistiek' over het wel en wee van bekende Nederlanders, of het ventileren van oppervlakkige meningen, dan ondergraven ze hun eigen geloofwaardigheid.

Journalistieke organisaties kunnen vrijwillig afspreken zich aan hoge standaarden voor journalistiek te committeren. Te denken valt nieuws- en achtergrondprogramma's te verplichten meer tijd in te ruimen voor diepere inhoudelijke behandeling van onderwerpen, zodat oppervlakkige flitsjournalistiek voorkomen wordt.

Oplossing 20 **Terugbrengen van de balans in de berichtgeving en het tegengaan van polarisatie.**

De journalistiek mag zich de monotoon van het medialandschap de afgelopen decennia aantrekken. De wereld om ons heen die steeds sterker verandert vraagt om pluriformiteit om de vraagstukken van vandaag te ontleden en het hoofd te bieden. Waar een overwegend progressief geluid vanuit de media tot enkele decennia terug Nederland belangrijke veranderingen gebracht heeft belemmert het vandaag de dag zicht op zowel probleem als oplossing. In alle eerlijkheid stellen serieuzere media zich vooral op als orgaan van de progressieve pro-EU partijen.

Hoe tegennatuurlijk het voor de progressieve beroepsgroep ook mag zijn, de journalistiek dient zich rekenschap te geven van het feit dat er verliezers van de multiculturele, geglobaliseerde en robotiserende samenleving zijn. Iedere redactie zou zich oprecht af dienen te vragen wat er gedaan kan worden om de rationele boventonen die te filteren zijn uit de diep borrelende onderbuik van de samenleving scherp te krijgen en hierover eerlijk te schrijven.

Oplossing 21 **Educatie op scholen over kritisch denken, checken van nieuwsbronnen, vinden van alternatieve nieuwsbronnen.**

Van jongs af aan dient kinderen geleerd te worden om informatie te controleren, en niet klakkeloos voor feit aan te nemen. Natuurlijk wordt hier voor een belangrijk deel tijdens het onderwijs al in voorzien. Op school dient kritisch doorvragen over stellingen bijgebracht te worden en kinderen van alle culturele achtergronden meegevoerd te worden om dit soort diepgravende conversaties vooral niet persoonlijk op te vatten. Er dient getraind te worden met opdrachten die eigen bronnenonderzoek omvatten. Docenten dienen getraind te worden om inhoudelijk te reageren op kritiek en hun stellingen te onderbouwen en hun eigen politieke voorkeur zeer terughoudend ten tonele te brengen. Op universiteiten dient vastgehouden te worden aan wetenschappelijke basisprincipes. Onderzoeken die de toets der kritiek niet kunnen doorstaan dienen publiek beschimpt te worden. Op die manier maken we de kritische burgers van Nederland weerbaar tegen fake news.

H De toon van het debat

Oplossing 22 **Depolitiseren academische instellingen. Toetsing of curriculum politiek dan wel wetenschappelijk gedreven is. Bij constatering politieke drijfveren, sancties opleggen.**

Academische instellingen dienen academische doelen na te streven. Zodra een academische instelling politiseert, dan verliest de wetenschap en vroeg of laat ook de samenleving.

Zowel het curriculum als het handelen van de faculteitsmedewerkers dient getoetst te worden tegen academische standaarden. Voorstellen die politiek-activistisch van aard zijn dienen verworpen te worden. Indien een faculteit zich na terugkoppeling herhaaldelijk schuldig maakt aan politiek activisme de sancties opvoeren. Milde sancties betreffen het bijhouden van een lijst met faculteiten en hun mate van politiek activisme. Burgers kunnen dan zelf bepalen hierop in te schrijven. Geëscaleerd kan worden door het beperken van toegekende gelden en als definitieve sanctie geldt het sluiten van de gehele instelling.

Oplossing 23 **Een up/down voting system zoals je op Reddit hebt toepassen op media. Meer publieksparticipatie. Dit kan zorgen dat goed onderbouwde argumenten boven komen drijven.**

Geef de burger de kans om een oordeel te vellen over berichten op media. Zowel op de oorspronkelijke artikelen als op de reacties hierop. Keer op keer blijkt dat, ondanks de gaten in dergelijke systemen, auteurs hun best doen om een goed onderbouwd narratief te produceren om niet door het ijs te gaan. Mensen zijn gevoelig voor het feit dat ze transparant te werk moeten gaan en dat hun productie, maar ook de beoordelingen erop, voor een ieder inzichtelijk zijn. Verder motiveert het reageerders om tijd te steken in het schrijven van een goed onderzochte en weloverwogen mening.

Oplossing 24 **Identiteitspolitiek staat haaks op Hollandse nuchterheid. De media terughoudend te zijn met het faciliteren hiervan.**

De laatste jaren zien we in de Nederlandse media een toenemende belangstelling voor identiteitspolitiek – het uitvergroten van etnische achtergrond of genderidentiteit door bepaalde groepen om politieke doelen na te streven. Dit is opmerkelijk, aangezien de Nederlandse volksaard zich altijd gekenmerkt heeft door aspecten die hier haaks op staan; nuchterheid, zelfreflectie en zelfspot. Misschien dat de volksaard aan het verschuiven of tenminste meerkleuriger wordt door de toegenomen immigratie van de laatste decennia.

Het is lastig er precies de vinger op te leggen waar de deze interesse van de media uit voort komt, maar het zal een combinatie zijn van 1) het feit dat de werkelijkheid te ingewikkeld geworden is voor veel journalisten om deze te duiden, 2) de media op zoek is naar reuring, clicks en eyeballs en naar nieuwe doelgroepen om een teruglopend marktaandeel te compenseren.

In het verleden heeft identiteitspolitiek, bijv. voor de emancipatie van de vrouw een belangrijke rol gespeeld. De waarde voor de samenleving op dit moment is echter beperkt.

4 Evaluatie

Alle bezoekers van het Nederlandse Leeuw evenement hebben een evaluatieformulier gemaïld gekregen. Het formulier is opgedeeld in twee secties. De eerste sectie bevat 19 vragen waarbij een waarde-oordeel gevraagd wordt, reikend van 'slecht' tot 'zeer goed', en een blok voor tekstuele feedback. De tweede sectie is optioneel en vraagt om in-depth terugkoppeling over de workstreams, haalbaarheidstoets en het politieke debat. De respons op de tweede sectie is veel beperkter dan op de eerste sectie. De bulk van dit hoofdstuk zal zich concentreren op de eerste sectie.

In totaal hebben 180 mensen het evaluatieformulier ingevuld.

4.1 Keynotes

De avond startte een half uur later dan gepland met name vanwege logistieke problemen om de mensen op tijd in de zaal te krijgen. Dit verlies in tijd zou later op de avond leiden tot andere problemen, omdat de eindtijd van de avond reeds contractueel vastgelegd was met de pandeigenaar en ingehuurde beveiliging. Dit leidde tot inkorting op andere onderdelen. Tips die terugkomen is om meer te sturen op aanwezigheid in de zaal, door bijvoorbeeld om te roepen dat een onderdeel gaat beginnen.

4.1.1 Esther van Fenema & Kamran Ullah

De presentatie en inleidingen van Esther en Kamran werd redelijk goed beoordeeld. Het paar werd beschouwd als een sprankelende en enerverende inleiding voor de programmapunten. Een punt van kritiek was dat Esther een aantal opmerkingen maakte waaruit op te maken zou zijn dat zij weinig blijf van waardering gaf voor Jordan Peterson. Andere mensen spreken echter vol lof over de presentatie van Esther.

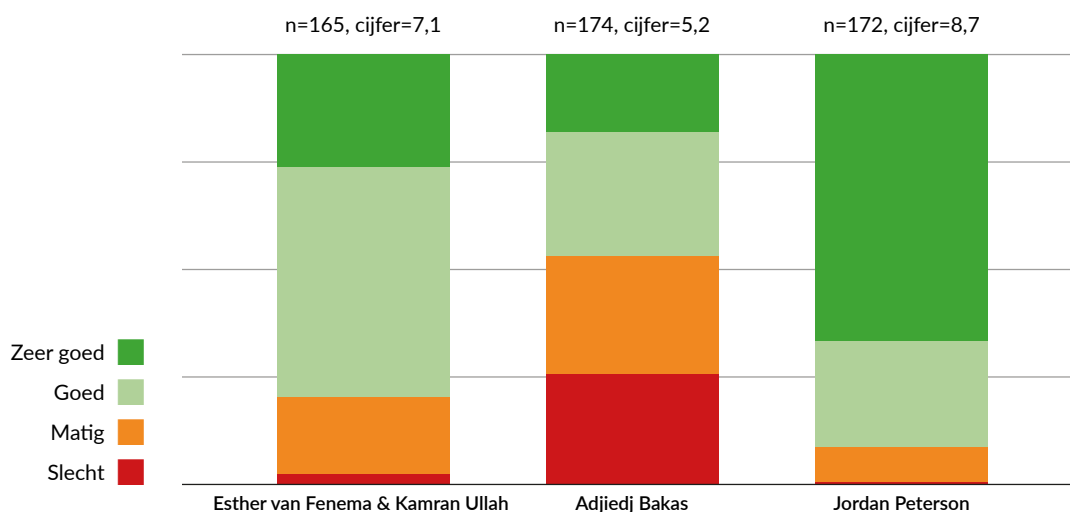
4.1.2 Adjiedj Bakas

De keynote van Adjiedj werd technisch slecht ondersteund, met als gevolg een haperende presentatie, zowel qua beeld als geluid. Adjiedj verloor vrij snel de draad van zijn verhaal. Naast de reeds latere starttijd liep deze presentatie nog ruim een half uur uit, een grotere crunch gevend op de beschikbare tijd voor latere onderdelen. Inhoudelijk waardeerden de bezoekers de keynote van Adjiedj relatief laag. Een aantal oorzaken wordt hiervoor aangehaald. Ten eerste was er de falende technische ondersteuning. Ten tweede, veel van de bezoekers kwamen enkel voor Jordan Peterson en wachtten hierop met smart. Noch het verhaal van Adjiedj, noch de uitloop, vielen in goede smaak bij deze groep. Ten derde werd de boodschap van Adjiedj beoordeeld als polariserend en niet wars van oorlogstaal. Een veel gehoorde klacht is dat dit niet paste bij een evenement dat juist mikt op debat en verbinding.

4.1.3 Jordan Peterson

Door de tijdsdruk die eerder op de avond was ontstaan vanwege de late start en de uitloop van de keynote van Adjiedj Bakas, moest de keynote van Jordan Peterson licht ingekort worden. Dit heeft geleid tot enkele verontwaardigde reacties bij bezoekers, waarvan velen enkel voor Jordan Peterson waren gekomen. De presentatie van Jordan Peterson werd het hoogst van alle onderdelen

Keynotes

gewaardeerd. Sommige hardcore fans waren teleurgesteld dat hij niet met nieuwe content op de proppen is gekomen. Voor de meesten was dit beslist geen probleem. Mensen misten de link van Jordan Peterson met de rest van het programma. De boeken van Jordan Peterson vonden gretig aftrek. Jordan Peterson mocht zich gedurende de avond omringd zien met fans die hem de hand wilden schudden, een praatje maken en graag zijn handtekening in hun vers gekochte boek wilden.

4.2 Inhoudelijk deel

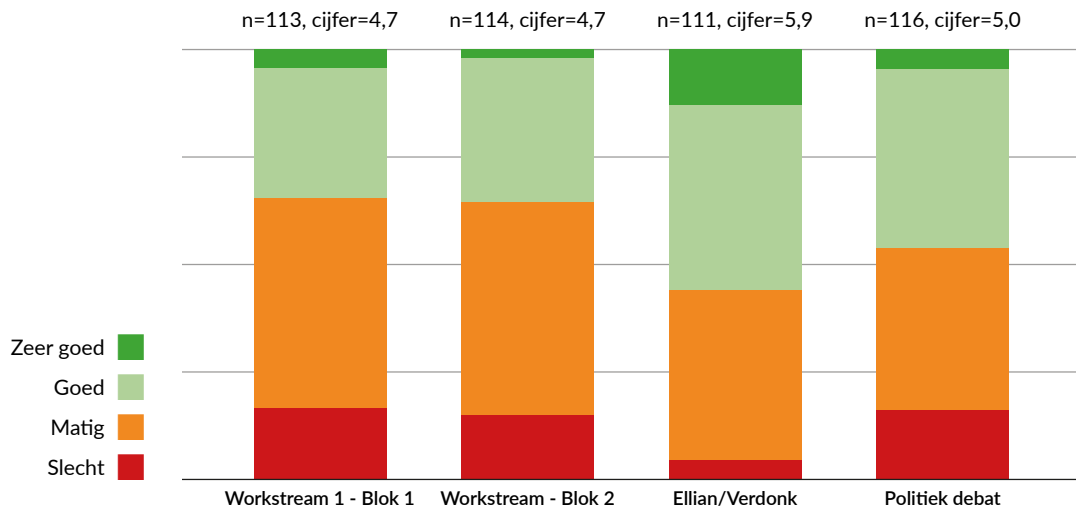
Na de keynote van Jordan Peterson begon het inhoudelijke deel – dat wil zeggen, het deel gericht op het debat. De zaal werd opgedeeld in vier vakken – rood, wit, blauw en oranje – waarbij in elk vak een thema werd uitgewerkt. In totaal werden er twee van dit soort blokken georganiseerd, goed voor bij elkaar acht thema's.

Vanuit alle workstreams zijn de drie binnengekomen oplossingen verzameld en aangeboden aan de inhoudelijke toetsingscommissie onder leiding van Afshin Ellian en Rita Verdonk. De avond eindigde met een politiek debat waar politieke partijen hun visie op de onderwerpen konden etaleren.

4.2.1 Workstreams

Door slechte interne afstemming binnen de organisatie, is onvoldoende rekening gehouden met de auditieve interferentie tussen de workstreams. Deze interferentie was dusdanig storend dat het een serieuze drempel opwierp voor een zinvol debat. De moderator en scribent zaten initiëel 'achter' het geluid, waardoor het lastig was om te horen wat de sprekers zeiden. Gelukkig hebben publiek, moderators en scribenten hier adequaat op gereageerd en toch nog interessante discussies kunnen voeren. Belangrijkste terugkoppeling op de workstreams is om deze in de toekomst plaats te laten vinden in visueel en auditief op zichzelf staande ruimtes. De duur van de workstreams was te kort om diep de inhoud in te duiken. Mensen waren niet te allen tijde op de hoogte dat de workstreams begonnen waren, mede vanwege de ellenlange rijen bij de catering. Deze mensen vonden het jammer dat ze content misliepen zonder dat ze zich er bewust van waren. Het online-tool Sli.do werd gewaardeerd, maar het gebruik van Sli.do als aanreiking voor de moderator liep niet soepel.

Inhoudelijk deel

De schermen hingen te hoog. De voorste rij moest het hoofd ver naar achteren werpen om iets op te kunnen vangen. De interactie met de schermen was hierdoor minder sterk dan waarop geanticipeerd is. De introductiefilmpjes die op de schermen werden getoond waren lastig te zien en vanwege de algehele geluidsprikelen niet goed te horen. De boodschap viel daardoor grotendeels in het water. Bij één workstream zijn de introductiefilmpjes in het geheel niet getoond. Moderatie liet daar te wensen over, waarbij de microfoon zelfs van hand tot hand ging in het publiek.

4.2.2 Afshin Ellian & Rita Verdonk

Uit iedere workstream zijn een aantal oplossingen gekomen, waarvan de drie beste van een workstream zijn doorgezet ten behoeve van praktische en juridische toetsing. Met de oplossing op het scherm geprojecteerd liepen Ellian & Verdonk hier doorheen, waarbij ze hun bezwaren uitten. Een aantal mensen heeft geklaagd over het feit dat ze niet op de hoogte zijn gebracht dat de toetsing was begonnen, waardoor ze dit onderdeel misliepen. Voorts was mw. Verdonk relatief veel aan het woord, waardoor dhr. Ellian niet uit de verf kwam.

4.2.3 Politiek debat

De grootste klacht ten aanzien van het debat was dat er geen sprake was van een debat; de vier sprekers hielden elk hun eigen praatje in relatie tot de onderwerpen van de avond. De organisatie was tot de laatste dag voor het event in contact met meerdere landelijke politieke partijen over hun deelname, maar uiteindelijk besloten ze toch niet te komen. Er was geen interactie tussen de sprekers. Men stelde het op prijs dat een spreker van 'linkse' persuasie (Cemil Yilmaz, NIDA) ook zijn verhaal deed. De absentie in inwisseling van Thierry Baudet naar Joost Eerdmans werd door velen jammer gevonden, hoewel Eerdmans hoog werd gewaardeerd.

4.3 Veiligheid en locatie

Op voorhand moest de beveiliging op orde zijn; bij een aantal sprekers speelde dit beslist een rol. Er zijn groeperingen in de maatschappij bij wie de onderwerpen van de avond niet besproken mogen worden. Sommigen van deze groeperingen hebben in het verleden reeds laten blijken bereid zijn geweld te

gebruiken. De locatie moest goed aansluiten bij de veiligheidsbehoefte. Er is tevens nauwe afstemming geweest met veiligheidsdiensten. Daarnaast worden tegenwoordig door locaties eisen opgelegd aan het niveau van de beveiliging, waardoor de organisatie besloten heeft om het serieus aan te pakken.

4.3.1 Toegangscontrole

Het binnenkomen is gereguleerd via een enkele hoofdingang alwaar de mensen gecontroleerd werden op het toegangsbewijs en identificatiedocument. Tassen werden gecontroleerd en mensen werden gefouilleerd. De bulk van de mensen begreep goed waarom dit nodig was. Bij een aantal was er onbegrip; zij vonden de maatregelen overdreven. Veel mensen rapporteerden dat hun toegangsbewijzen niet zijn gecontroleerd. Een zinvolle suggestie is om de toegangsbewijzen te scannen. Dit was ook het plan, maar de scanners konden de barcodes van de tickets niet lezen bleek 1 dag voor het event.

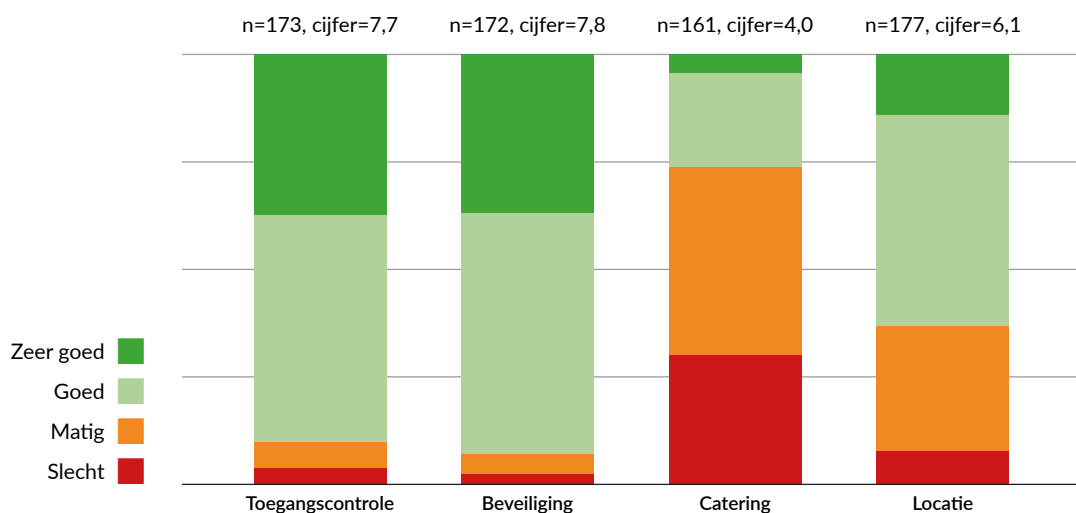
4.3.2 Beveiliging

Beveiliging is op meerdere niveaus ingericht. Op locatie was een medisch team (twee EHBO personen) voorhanden met een eigen ruimte waar mensen medische hulp konden krijgen. Een beveiligingsteam was beschikbaar om querulanten een podium te ontzeggen. Buiten de locatie hield de gemeente een oogje in het zeil en konden in korte tijd versterkingen naar de locatie gehaald worden. De stichting heeft een veiligheidsplan opgesteld om dit allemaal mogelijk te maken. De bezoekers zullen hiervan maar beperkt van op de hoogte zijn geweest, maar geven via de waardering wel aan dit aangevoeld te hebben. Verder waren er nog allerlei andere maatregelen genomen waar we discreet mee omgaan en dus niet vermelden.

4.3.3 Catering

De Broodfabriek had het op zich genomen om de catering voor 2.000 mensen te regelen. Dit liep op meerdere punten mis. Zo was er onvoldoende personeel in de keukens en achter de kassa's om de rij mensen snel genoeg te helpen; wachttijden liepen soms op tot een half uur. Dit had ook weer impact op de mogelijkheden van mensen om sessies bij te wonen. De selectie aan eten (fastfood) werd te beperkt gevonden, hoewel op de kwaliteit relatief weinig aangemerkt werd. Fris en drank, met name het bier, was snel op. Veel drankjes

Veiligheid en locatie

werden ongekoeld geserveerd. De catering was overduidelijk niet toegerust op het aantal bezoekers. Sommige bezoekers kozen ervoor om buiten de Broodfabriek (bijvoorbeeld bij de McDonald's) hun eten te halen of om deze reden zelfs helemaal weg te gaan. Tips van mensen reiken van foodtrucks tot meerdere verkooppunten. Vanuit de broodfabriek waren er verschillende uitgiftepunten in de zaal aangebracht, maar deze verkochten geen alcohol in verband met de gedachte dat we discussies zonder drank wilden voeren. Deze uitgiftepunten werden slecht bezocht, dus deze mensen en uitgiftepunten waren niet nodig (lees: hadden moeten worden verschoven naar het horeca gedeelte).

4.3.4 Locatie

De locatie – de Broodfabriek in Rijswijk – was groot genoeg om het gezelschap te huisvesten. Bezwaarlijk aan de locatie waren de catering (zie boven) en de lange wachtrijen bij het toilet. Door de grote hoeveelheid mannen waren er wachtrijen voor het mannen toilet en niet voor de vrouwen. De inrichting van de zalen bood geen ruimte om de workstreams te paralleliseren, waardoor het geluidsprobleem optrad. Door de uitloop van de avond en de laatste trein vanuit Station Rijswijk, hadden sommige mensen pech met hun vervoer huiswaarts. Over parkeren is niet geklaagd; er was dan ook meer dan voldoende parkeergelegenheid voor de deur. De garderobe, bemand met vrijwilligers, stond onder hoge druk, waardoor lange wachttijden ontstonden, maar veel mensen loofden de vrolijkheid van de vrijwilligers.

4.4 Aankleding

Op de stoelen in de grote zaal lagen goodiebags met diverse artikelen (notitieblok, folders) en een programmaboekje. In het programmaboekje is de structuur van de avond toegelicht. Ook waren hierin de sprekers met hun abstracts per workstream te vinden. Tussen de ingang en de grote zaal is een boekentafel van uitgeverij de Blauwe Tijger neergezet. Hier konden, naast het eigen aanbod van de Blauwe Tijger, ook boeken van sprekers gekocht worden. Tenslotte was er een aparte ruimte waar de sprekers zich konden ophouden, de zogenaamde VIP ruimte. Deze ruimte beschikte over eigen catering en lag dicht bij de grote zaal.

4.4.1 Programmaboekje

Het programmaboekje is positief beoordeeld en op hoofdlijnen goed ontvangen. Een paar punten van kritiek waren. Kennelijk hielden niet alle sprekers zich aan het abstract uit het boekje (met name Yilmaz). Bij de sprekers is niet vermeld hoe laat en waar zij optraden. Hier en daar was het boekje wat onduidelijk.

4.4.2 Goodiebag

Op de goodiebag is zeer neutraal gereageerd. Veel van de bags bleven liggen op de stoelen, duidelijk niet interessant genoeg bevonden om mee naar huis te nemen.

4.4.3 Boekentafel

De boekenstand werd op prijs gesteld. Men had even de kans om rustig de boeken te besnuffelen en een gesprek aan te knopen. De sprekers konden mensen verwijzen naar hun boeken. De Blauwe Tijger heeft zich zeer coulant opgesteld door afspraken te maken met sprekers over de verkoop van hun boeken (boeken die niet standaard door de Blauwe Tijger verkocht worden). De plaatsing van de boekentafel werkte als een blokkade bij de doorstroom

Aankleding

naar de grote zaal. Handiger is om de stand op een plek te plaatsen waar deze niet in de weg staat. De boeken van Jordan Peterson waren in zeer korte tijd uitverkocht, waardoor veel mensen helaas achter het net visten.

4.4.4 VIP ruimte

De VIP's (waaronder de sprekers) stonden lange tijd buiten, aan de zijkant van de Broodfabriek, te vernikkelen terwijl het zijhek op slot was. Voor een volgende keer is het aan te bevelen om een aparte, snelle ingang voor VIP's te hebben. In de VIP-ruimte was niet genoeg drank voorhanden. Pas later op de avond werd dit bijgevuld. Bij de VIP-ruimte ontbraken aparte sanitaire voorzieningen waardoor de VIP's ook te kampen hadden met de lange wachttijden bij de toiletten.

4.5 Sfeer en muziek

Bij opening van het evenement bracht een zangeres het Wilhelmus ten gehore, terwijl de aanwezige hiervoor gingen staan en meezongen. De pauzes tussen de onderdelen werden opgevuld met muzikale intermezzo's door zangers.

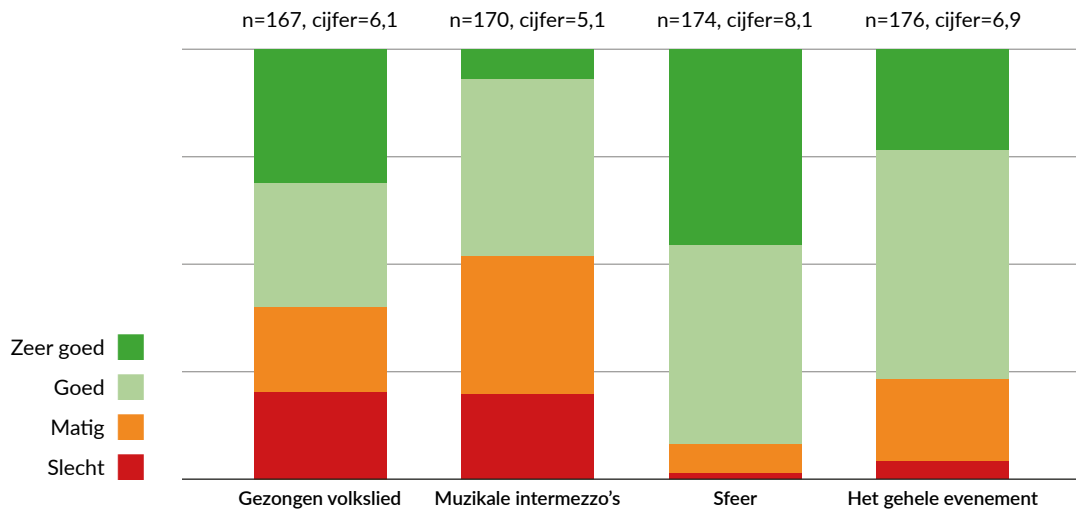
4.5.1 Gezongen volkslied

Het volkslied bracht een hoop tegenstrijdige emoties naar boven. Enerzijds was er trots. Trots dat zoveel mensen samen, gebonden door eenzelfde lied, allemaal gingen staan en meezongen (neuriën, hummen). Hier en daar werd zelfs een traan gelaten. Anderzijds schaamte; kon dit wel, mocht dit wel? Waarom Amerikaanse toestanden hier? Of zelfs "schaamte over de schaamte", zoals GeenStijl het beschreef. De tegenstrijdige emoties werden doorkruist door hier en daar een valse noot van de zangeres, wat bij een aantal tot frustraties leidde. Van alle onderwerpen werd hier het meest gepolariseerd op gereageerd (zich vertalend in de hoogste standaarddeviatie in de beoordeling) – van verguizing tot sanctificatie.

4.5.2 Muzikale intermezzo's

De muzikale onderbrekingen werden minder goed gewaardeerd. Een veelgehoorde klacht is dat de muziek hinderlijk hard stond, waardoor van de muziek genieten geen optie was. Ook lieten de artiesten hier en daar een valse noot horen. Men vroeg zich af wat het nut was van de muzikale intermezzo's.

Sfeer en muziek

4.5.3 Sfeer

Veel van de onderwerpen die op de avond aan de orde zijn gekomen, zijn taboe-onderwerpen. Los van de stellingen die men omtrent deze onderwerpen inneemt, wordt het willen bespreken al snel gezien als een foute daad. De mensen die zich met deze onderwerpen bezighouden zijn niet zelden verminderd in staat om binnen hun sociale cirkel hun gedachtegoed fijn te slijpen. Deze avond bracht voor veel mensen de gelegenheid om gelijkgezinden op te zoeken en de discussie wel aan te gaan. Mensen waardeerden deze kans enorm, vandaar dat de sfeer zeer hoog beoordeeld is. In andere woorden: mensen genoten van het feit dat ze over moeilijke onderwerpen op een normale manier met elkaar konden discussiëren, waarbij er ook gelegenheid tot ontmoeting was.

4.5.4 Het gehele evenement

Uitschieters aan de bovenkant waren de sterke keynote van Jordan Peterson en de algehele goede sfeer. Aan de negatieve kant de catering die de bulk niet aankon, het beroerde geluid en de polariserende boodschap van Adjiedj Bakas tijdens een technisch slecht ondersteunde en uitlopende presentatie. Desondanks toch een goed eindcijfer voor het evenement, wat aangeeft dat er behoefte is aan dit soort bijeenkomsten en voldoende draagvlak om hierop voort te bouwen.

4.6 Interne organisatie

De moeilijkheid van een vrijwilligersorganisatie (stichting) is het zoeken naar de balans in vrijwillig werkzaamheden doen, op een niet vrijblijvende manier. Continue moet er gerespecteerd worden dat mensen zaken niet op tijd opleveren, omdat het werk, de familie, een vakantie of iets anders plaatsvindt.

Veelvuldig werden daardoor afspraken niet nagekomen, zelfs op bestuursniveau. Het gevolg was dat met name Elisabeth en Rutger gaatjes dicht liepen die er vielen en daardoor vooral in de laatste maand dagelijks uren moesten besteden om alles toch in orde te krijgen.

Eigenlijk is de conclusie dat dit soort type events niet duurzaam te organiseren valt vanuit een vrijwilligheid. Er moet eigenlijk een event organisatie op zitten,

die betaald krijgen. Dit – in combinatie met de financieel hoofdelijke aansprakelijkheid voor de bestuursleden – maakt een heroverweging nodig voor de langere termijn.

Bovenstaande is natuurlijk een vorm van kritiek op de stichting en doet absoluut geen recht aan de enorme effort die mensen persoonlijk hebben gedaan om te werken aan dit succes. En dat moet achterblijven als gedachte.

4.7 Inhoudelijke evaluatie

Het onderwerp 'De Multiculturele Samenleving' is complex en veelbewogen, dat wist de commissie voordat ze aan haar taak begon. Ondanks dat en misschien wel daarom is het onderwerp de afgelopen jaren te weinig op een diepgaande manier onderwerp van het maatschappelijke en publieke debat geweest.

Waar er over aspecten gesproken werd was dit veelal in polariserende one-liners en of platitudes die de complexiteit van vele aspecten geen recht doen. De doelstelling van een breed maatschappelijk debat is wel gehaald én ook niet gehaald. De discussie vond absoluut plaats en iedereen was welkom en de breedte vanuit de samenleving was aanwezig. Waar de organisatie niet in geslaagd is, is het voldoende breed sprekers vinden die met name de progressieve, liberale of linkse kant wilde uitdragen.

Hoewel de stichting een doel had dat contrair staat wellicht op de denkbeelden van dit type sprekers, was er de hoop en verwachting dat deze sprekers toch hun zijde zouden komen verdedigen. Dit bleek een misvatting. Vele sprekers zijn gevraagd (+/- 20) die uiteindelijk na overleg met hun achterban of bekenden besloten niet te komen.

Ook waren er sprekers die zouden komen, die werden aangevallen en besloten te cancelen. Veelal was het gevoel dat ze geen eerlijke kans zouden krijgen hun verhaal te doen, een onterechte gedachte, maar moeilijk te counteren vooraf. In vervolg zou de set aan sprekers nog niet bekend moeten worden gemaakt, maar vooraf er breedte moeten worden gebracht in de line-up zodat iedere sprekers ergens wel een vorm van herkenning heeft.

Gelukkig door de breedte van de mensen in de zaal zijn de oplossingen meer in het midden uitgekomen dan misschien vele critici dachten, zorgpunt blijft staan dat deze oplossingen hun weg niet gaan vinden in het debat in de samenleving.

4.8 Financiële verantwoording

Hieronder staat de samenvatting van de financiële verantwoording van het event. Samenvattend is er een positieve exploitatie gedraaid van ongeveer 10.000 euro, maar dit geld vloeit volledig terug in delen naar sponsor 1 en sponsor 2 waarmee we een risicovolle lening hadden afgesloten. Dit houdt in dat zij geld aan de stichting hebben toevertrouwd dat omgezet zou worden in een gift bij een exploitatie die op 0 zou liggen of negatief zou zijn. Bij een positieve exploitatie zou het resultaat (deels) terugvloeien naar deze sponsors. Op deze manier maken deze sponsors het mogelijk om een risico te nemen en je nek uit te steken, zonder dat de druk afneemt op zakelijk omgaan met geld. Alle vier de sponsors zijn MKB-ondernemers uit Nederland, twee uit Amsterdam, één uit Borculo en één uit Lunteren. Uiteindelijk zijn rond de 1800 tickets er

verkocht, er waren 54 perskaarten uitgegeven (100% van de aanvragen), er zijn VIP tickets uitgegeven met name aan (familie van) sprekers en er zijn 121 reguliere tickets weggegeven via prijsvragen/promotie, aan vrijwilligers en aan mensen die een beroep hebben gedaan op onze vrijgevigheid. Ze hadden het geld niet om aanwezig te zijn en vroegen om een gratis kaart. Dit is ongeveer in 20 gevallen toegekend (100% van de aanvragen). Aan de uitgavenkant is veel geld gegaan aan de zaal, het licht en geluid, de sprekers (waaronder het verblijf/vlucht van Peterson), de beveiliging. Qua organisatie hebben we gestreefd naar de kosten beperkt houden, zoals kan worden gezien in het overzicht.

Bron	Bedrag (EUR)	Aantal
Sponsor 1 (lening/gift)	10.000	
Sponsor 2 (deels lening/gift)	10.000	
Sponsor 3 (gift)	2.500	
Sponsor 4 (gift)	1.000	
Ticket regulier	44.850	1.794
Ticket VIP	11.250	45
Perskaarten	0	54
weggegeven VIP-kaarten	0	82
Weggegeven regulier kaarten	0	121
Donaties	760	30
Totaal	80.360	

Doel	Bedrag (EUR)	
Zaal	18.000	
Licht/geluid	25.000	
Beveiliging	6.000	
Sprekers	8.500	
Onkosten vrijwilligers	2.000	
Onkosten bestuur	500	
Aankleding zaal	3.000	
Bank/verzekering/ICT	4.000	
Streaming	1.000	
Goodiebags	2.000	
Overig	1.000	
Totaal	71.000	

Exploitatie-overschot	9.360	Over
------------------------------	--------------	-------------

Op dit moment maakt de accountant het finale verslag, precieze getallen kunnen (minimaal) afwijken van bovenstaande getallen.

4.9 Hoe nu verder?

Gezien de zware wissel die dit event trok op vele vrijwilligers en bestuursleden is er na afloop van het event veel gesproken onderling.

Twee dagen na het event (op zondag 21 januari) heeft de voorzitter aangegeven na afronding van jaargang 1 terug te treden als voorzitter van Stichting DNL. Al weken voor het daadwerkelijk even had hij de beslissing genomen dat blijvend dit doen tijd-technisch onmogelijk was, maar om de motivatie van de organisatie hoog te houden besloot hij dit niet te delen voor het event. Achteraf was deze timing niet zo gelukkig, want de pers heeft dit aftreden gelinkt aan de resultaten van het event, waardoor onterecht allerlei assump-

ties werden gedaan. Zoals blijkt uit dit verslag is het organiseren van zo'n event niet iets dat je even "erbij doet".

In de weken volgend op zijn aangekondigde optredens zijn de rest van de bestuursleden ook tot de conclusie gekomen dat – hoewel iedereen 100% achter het idee en de uitvoering stond en staat – het doorgaan onmogelijk is. De gelegenheidscombinatie die nu gevormd werd was zo krachtig dat een ont koppeling qua inschatting van iedereen afzonderlijk zou leiden tot een groot financieel en organisatorisch risico.

Ook speelde mee dat – hoewel de naamsbekendheid enorm hoog is en resoneert – het label "de Nederlandse Leeuw" door de spin van het event uiteindelijk niet het platform is waarop duurzaam brede maatschappelijk verandering kan worden bewerkstelligd.

Daarom is – met een traan – unaniem begin maart in het bestuur besloten dat stichting DNL wordt ontmanteld per 1 mei 2018. Dit betekent dat de website binnenkort wordt overgedragen naar een stichting met een vergelijkbare naam, maar dat de social media kanalen nog even in de lucht blijven om eventuele vragen te beantwoorden. De vrijwilligers zijn geïnformeerd over dit uiteinde, waarbij mogelijk nieuwe gelegenheidscombinaties worden gevormd door vrijwilligers of bestuurders met soortgelijke of betere initiatieven. Ongetwijfeld leidt dit ook weer tot mooie initiatieven.

Mochten er dus mensen zijn die door willen gaan met een soortgelijk evenement, dan staan wij klaar om u gratis van advies te voorzien.

Leve de vrijheid van meningsuiting! Wij buigen diep voor u!

DE
NEDERLANDSE
LEEuw

